

ONZE VOGELS

44e jaargang no. 12, 1983

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ssel

De

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forsten, J.J. Krol, A.J.F. Lammerse,
E.J. Lensink, Joh. M. van Pelt, A.F. Smit, H.J. Veerkamp
en E.M. Wessels.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 28.

DISTRICTSVOORZITTERS (Ieden bondsbestuur)

District Groningen: Wnd. L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeen 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: wnd. J.F. Lammers, Burg.
Serrarisstraat 22, 5591 EG Heeze, telefoon (04907) 23 63.
District Limburg: H.J. Nooljen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
Tj. Boersma, Verzelstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.
Tropen, parkieten etc.:
G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CK Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.
Zangkanaries:
W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 45,- bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.
Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Gras- en Grote parkieten

J.F.R. Burm, Burg. Geirnaerdstraat 23,
4564 CR St. Jansteen, telefoon (01140) 1 42 29
Entree f 5,-

Insecten- en vruchtenetende vogels

A.P. Wessels, Postbus 1591,
3000 BN Rotterdam, telefoon (010) 67 11 24
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (06303) 23 58.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 5 18 80
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Mergelwal 16,
3432 ZM Nieuwegein, telefoon (03402) 3 97 70
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonneren OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

REDACTIE

Dr. E. van Berkel
Dhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent een enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever een enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – moet een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere omstandigheden verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAAG EN AANBOD?

VATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Haasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARAZITEN aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 322 LK Leiden.

LEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 535 TN Nijmegen.

'ORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Fozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

WITTE PARKIETEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 847 SG Teteringen.

ROODKOPPEGAAGAMADINE EN HUN BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 768 CN Soest.

ROEPSCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: H. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

'RUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Avenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

'RASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 23 januari 1984.

IN DIT NUMMER

	pag.
De goudvoorhoofdparkiet	510
Kalender 1983	512
Van het district Zeeland	513
De NBvV dichterbij XII (slot)	514
Het kweken met Europese Wildzangvogels	515
Over vogelvoeding	517
Inleiding op artikelen serie vogelzaden	519
De voliere van de maand	521
Sporophila torqueola torqueola	523
De vechtkwartel	525
De steptopelia risoria ofwel lachduifje	526
De Roodkoppapegaaiamadine en zijn mutaties (slot)	529
Bruin pastel	534
50 jaar NBvV	535
Speurpuzzel	537
De ovenvogel als specie-specialist	538
Vogelmuur, een heel jaar door	541
Korte berichten	543
Vraag & Aanbod	544
Driedelig tandzaad	551
Inhoudsopgave jaargang 1983	553

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
A.O.B. Fauna	517
Harteveld Hoos & Heyermans b.v.	518
Fish- and Birdshop, Corbelle, Algemene Bond, Orni Mondo, GEHU	520
Wolro-luchtreiniging	522
G.J. van Gelder bv, Blijdorp Rotterdam	524
KEMO-Alkmaar	528
Fauna, Jan Grauwelman, de Rouppe van der Voort, Kasper faunafood, Animal, Blankensteyn's Pet Farm	536
N.B.v.V. Boekenservice	537
Burung-Li, Knabbelfarm, N.B.v.V. Service, G.R.	540
Fauna, Cetonics, H. van Dijk	542
Vogel '84 internationaal	543
Fauna metaalwaren b.v.	545
Holland diervoeders, L.S.M., Crea	546
CéDé	547
Ermelose vogelmarkt	548
Fauna metaalwaren b.v.	549
V.V.R. Vogelvoederfabrieken, van Keulen	550
Fauna	551
N.B.v.V. Kalender 1984, 404	552
Witte Molen	554

Foto voorplaat: Goudvoorhoofdparkiet

Vogelpark Walsrode/Müller

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 622922.

De goudvoorhoofdparkiet

Tot voor een aantal jaren werd de goudvoorhoofd parkiet regelmatig ingevoerd; tegenwoordig zien we de vogel wat minder. Toch zullen de meeste lezers zich deze parkiet wel ongeveer voor kunnen stellen. De hoofdkleur is groen dat zich in verschillende tinten over het lichaam verspreidt. Op de omslagfoto is met name de buikzijde goed te zien; daar is sprake van geelgroen op de buik terwijl hals en borst meer olijfgroen van kleur zijn. De rugzijde is meer donkergroen met uitzondering van de grote slagpennen die blauw zijn. Het meest opvallend is de grote oranjerode voorhoofdsplek waaraan dan ook deze parkiet zijn naam ontleent. Hierachter is de schedel blauw van kleur. De oogring is zelden naakt maar vertoont meestal een ring van kleine oranje veertjes.

De goudvoorhoofdparkiet lijkt in zijn uiterlijk erg veel op de Petz's parkiet (*Aratinga canicularis*). Het is dan ook geen wonder dat vele liefhebbers die minder goed thuis zijn in de Zuid-Amerikanen beide vogels wel eens door elkaar halen. Toch is het heel eenvoudig ze uit elkaar te houden; u hoeft daarvoor alleen maar naar de snavels te kijken: bij de goudvoorhoofd is die ravezwart, bij de Petz's hoornkleurig. Verder is de Petz's iets kleiner (24 tegen 26 cm) en heeft die een naakte oogring. Verder ga ik er hier niet op in; wilt u meer weten over de verschillen en over de Petz's parkiet zelf dan kan ik u verwijzen naar een lezenswaardig artikel hierover van dhr. van Eerd in Onze Vogels van november 1980. Net als bij de meeste andere aratinga's zijn er bij de goudvoorhoofd parkiet geen volledig betrouwbare geslachtsverschillen te onderkennen. Er zijn wel eens wat aanwijzingen in de vorm van de kop en in de kleur maar het blijft toch riskant daar een koppel op samen te stellen. De jongen lijken veel op de ouders, maar hebben minder oranjerood en blauw op de kop terwijl tevens de snavel

vel nog bleker is. Ook kan de oranje oogring nog ontbreken.

Naast de hierboven beschreven nominaatvorm is er nog een ondersoort, de grote goudvoorhoofdparkiet (*Aratinga aurea major*). Beide vogels zijn volledig gelijk, de laatste is alleen vier centimeter langer. Binnen de nominaatvorm doen zich wel verschillen in grootte voor; zo zijn de vogels uit Argentinië in de regel wat groter dan hun soortgenoten bij de monding van de Amazone.

Tekst: Herman Kremer

Foto: Vogelpark Walsrode/Müller

Het formaat van de grote goudvoorhoofd wordt daarbij echter nooit gehaald zodat er geen verwarring kan ontstaan.

Centraal Zuid-Amerika

De goudvoorhoofdparkiet heeft een groot verspreidingsgebied. Hij leeft in een groot deel van Brazilië vooral ten zuiden van de Amazone en wordt niet aangetroffen langs de kust en in het zuidoosten van het land. Zijn terrein strekt zich uit tot zuidelijk Bolivia,

noordelijk Paraguay en noordwestelijk Argentinië. Er komt een waarschijnlijk geïsoleerde populatie voor op de Sipiwini-savanne in het zuiden van Suriname. Daar is de vogel vrij algemeen; vinden; hij schijnt hier de *Aratinga peltinax* (maisparkiet) te vervangen, een parkiet die zich in het noordelijk deel van het land veel laat zien.

In het Amazone-bekken hangt de aanwezigheid samen met het voorkomen van geïsoleerde en verspreide 'campna's, terreinen met een lage struikachtige begroeiing op zand, veelal omgeven door vochtig woud op meer vruchtbare grond. Enkele jaren gelede werd de goudvoorhoofd eveneens gevonden in vergelijkbare afgezonderd savannen in het uiterste zuidoosten van Peru, de Heath Pampas in Madre d Dios. Naar het zuiden toe wordt deze aratinga talrijker en meer verspreid vanwege het droger en meer open worden van de wouden. Mogelijk neemt hij in aantal en verspreiding toe met het verdwijnen van de bossen, te meer daar hij zich vrij gemakkelijk aanpast en vaak in de omgeving van mensen voorkomt.

Goudvoorhoofdparkieten worden in het

lgemeen waargenomen in paren of in lichten van tien tot dertig of soms nog meer. Ze brengen een groot deel van de dag door in bomen en struiken of op de grond op zoek naar zaden en vruchten. De veren aan de buik worden dan ook vaak nat en vuil door het contact met de bodem. Ze zijn vrij tam en laten mensen vaak vrij dicht naderen. De voeding bestaat vooral uit zaden, vruchten, bessen, noten en insecten en hun larven. Deze bestanddelen zijn allemaal aangetroffen in maag en krop van onderzochte exemplaren. Hoewel deze soort dus vrij algemeen is, is er toch maar weinig bekend over de leefgewoonten. Het broeden gebeurt meestal gebruikelijk in een holle tak of in een legsel bestaat gewoonlijk uit twee tot vier eieren.

Weekervaringen

Goudvoorhoofdparkieten worden al langer dan een eeuw door de liefhebbers gehouden. Het eerste resultaat kwam reeds in 1880 tot stand bij J. Fenzel in Danzig. De vogels broedden in een volière met de maten 1,5 x 1,4 x 5 m, niet erg groot dus. Dit is één van de weinige gevallen uit vroeger tijd waarvan de correcte perioden van roeden en uitvliegen bekend zijn: resp. 28 en 50 dagen. Evenmin als bij de Petz's parkieten is het aantal bekende broedgevallen groot. Dat komt echter waarschijnlijk voor een belangrijk deel omdat het houden niet altijd echt op kweken gericht is geweest, dus meer in de trant van: twee vogels bij elkaar en we zien wel wat er van komt. De laatste tijd lijkt dat wat beter te worden omdat de liefhebbers zich wat meer op de kweek toe gaan richten.

In Denemarken en Duitsland kwamen de eerste jongen in 1932 op stok. In de volgende jaren was eveneens de USA in de beurt. Zuid-Afrika volgde in 1958 waar drie jongen uit een legsel in maar even zes eieren uitvlogen. Twee daarvan stierven kort na het verlaten van het nest, mogelijk vanwege de grote hitte. Zweden registreerde het eerste succes in 1959. Australië in 1963 (twee jongen in de dierentuin van Adelaide) en Hong Kong in 1967 (drie jongen in de Botanical Gardens). Het eerste Nederlandse resultaat in 1926 werd voor het eerst bekend pas in 1973 gevolgd door een tweede, en wel bij David Derrett in Groot-Brittannië. Hij schafte zijn koppel aan in oktober 1972 en plaatste ze in een kleine buitenvolière. Pas in april 1973 gingen ze voor het eerst het blok in; het eerste ei werd gelegd op de 23e. Drie jongen vlogen uit.

Een wel zeer bijzondere ervaring had de Engelsman J.H. Strutt met deze vogels. Toen er eens een ontsnapte grasparkiet terugkwam besloot hij een proef te nemen met het vrij laten vliegen van een aantal exemplaren. Hij koos daarvoor de vogels uit die het dichtst de natuurlijke vorm benaderden; de grotere tentoonstellingsvogels waren naar zijn mening te zwaar en daardoor niet geschikt.

Toen de proef goed slaagde liet hij in de herfst van 1978 eveneens een paar goudvoorhoofdparkieten los. Deze vestigden zich in één holle boom in de buurt van zijn huis. In het daarop volgende voorjaar bleken ze er in te broeden. In de late zomer vlogen de ouders met hun vijf jongen in de tuin rond. De laatste kwamen niet al te dicht bij het huis; evenmin gingen ze de volière in om voedsel, iets wat de ouders wel deden. Tenslotte zonderden ze zich af van hun ouders en werden volledig wild.

In de winter van 1979/1980 verdween de oude pop. In het voorjaar bleek de

man te zijn gepaard met een in vrijheid opgegroeide jongen pop nandaya, die bij hem in de holle boom in ging wonen. Begin juli hoorde Strutt wat onduidelijke parkietachtige geluiden. In een oude appelboom ontdekte hij toen de man goudvoorhoofd met een niet te identificeren gezelschap. Met behulp van een verrekijker werd het mysterie opgelost: de man goudvoorhoofd en de pop nandaya vlogen rond met twee jongen!

Lichaam, staart en vleugels van de jongen waren in kleur als die van de nandaya. Het zwarte masker was wat smoezeliger en minder uitgebreid; boven de snavel was iets van de gouden kroon van de vader te zien. De snavel was erg donker, het formaat was gelijk aan dat van de moeder; de vlucht was echter duidelijk die van de goudvoorhoofd. In tegenstelling tot de eerste jongen volgden deze tenslotte wel hun ouders in de volière naar de voerbak. D. Alderton kocht - naar hij hoopte - een paar van deze aratinga's in februari 1976. Ze waren het jaar daarvoor inge-

voerd en het was dus niet verwonderlijk dat ze voorlopig geen enkele drang tot nestelen hadden. In 1977 begonnen ze ook overdag belangstelling voor het blok te krijgen waar ze 's nachts altijd in sliepen. Dit was ongeveer 23 cm in het vierkant met een hoogte van 25 cm en hing in een vlucht van 2,70 m lang. Eieren werden er echter niet gelegd hoewel de eigenaar wel zag dat de vogels elkaar voerden. Hij trok daaruit de conclusie dat het een paar moest zijn, maar is daarmee niet de eerste en waarschijnlijk ook niet de laatste die blijk geeft onvoldoende op de hoogte te zijn van het gedrag van Zuid-Amerikaanse parkieten. In dit geval pakte het echter toch goed uit want één van de vogels legde in het daarop volgende jaar vier bevruchte eieren. Ook daarbij bleek weer hoe sterk de liefhebber van deze vogels zich kan vergissen. De beide parkieten verschilden duidelijk van elkaar en wel vooral met betrekking tot de hoeveelheid oranje bevedering rond het oog. Alderton had steeds gedacht dat de man het meeste oranje had; dat bleek toch bij nader inzien de pop te zijn.

Er was geen afwijkend gedrag te constateren voordat het eerste ei werd gelegd. Dit was in opvallende tegenstelling tot een paar bruinvoorparkieten dat in een aangrenzende volière was gehuisvest. Die paarden dagelijks, en toch waren steeds alle eieren onbevrucht. Alderton vermeldt niet of hij daarvan wel eens bevruchte eieren heeft gehad; het blijft dus de vraag of het niet twee poppen waren.

Beide soorten zijn nooit burens geweest die goed met elkaar konden opschieten. Vooral het broeden ging steeds gepaard met strubbelingen door het gaas, dat overigens dubbelwandig was om ongelukken te voorkomen. Het is natuurlijk beter zulke vogels bij elkaar vandaan te halen omdat ze zodanig kunnen worden afgeleid dat de voortplanting op het tweede plan komt.

De goudvoorhoofden werden in ieder geval door Alderton zo veel mogelijk met rust gelaten. Alleen de pop broedde hoewel de man zich overdag soms bij haar voegde en 's nachts bij haar sliep. Het eerste ei kwam uit op 1 juni, na een broedtijd van 26 dagen. Een tweede ei kwam eveneens uit; de jongen in de beide andere waren dood. Inspectie vond plaats als de pop voor korte perioden het blok verliet. Op een leeftijd van drie weken hadden de jongen de ogen open; het oorspronkelijke witte dons werd langzamerhand vervangen door grijs. Ze ontwikkelden zich

niet erg snel hoewel na vijf weken de staartveren al zichtbaar waren. Op 25 juli verliet het eerste jong het nest, na 54 dagen dus. Het tweede volgde een dag later.

Geen van beide was toen volledig bevederd; ze hadden nog grijs dons onder de vleugels en op nek en buik. Waarschijnlijk werden ze in het nest geplukt omdat Zuid-Amerikanen altijd volledig in de veren het blok verlaten. De jonge vogels konden vrij gemakkelijk van hun ouders worden onderscheiden; de snavels waren in het begin nog niet volledig zwart. Er waren eveneens duidelijke verschillen in de kleuren rond het oog. Het meest kenmerkend was echter het voorhoofd waar de oranje bevedering erg klein van omvang was en vervangen door een opvallende strook geel. De voeding bestond uit een standaard parkietenmengsel, wekelijks aangevuld met een multivitaminepreparaat door het drinkwater. Daarnaast werd dagelijks wortel, appel en spinazie verstrekt. Tijdens de kweekperiode nam tenslotte de opname van sepia duidelijk toe.

In ons land worden er tot nu toe sporadisch kweekresultaten gemeld. Enkele jaren terug kreeg dhr. v.d. Meys een oorkonde voor bijzondere kweek op de nationale tentoonstelling van de NBvV in Breda. Hij ruilde begin 1978 Australische parkieten in tegen geïmporteerde goudvoorhoofden. Het eerste jaar werden ze binnen gehouden, terwijl ze het jaar daarop een buitenvlucht kregen van 3 meter lang, 2 meter hoog en 1 meter breed. De drie daarin opgehangen broedblokken hadden de maten 90 x 30 x 30, 60 x 25 x 25 en 30 x 22 x 22. De vogels kozen het kleinste blok. Al vroeg in het seizoen 1980 verbleef de pop hierin overdag regelmatig. Op 28 april werd het eerste ei gelegd, gevolgd door nog twee. De pop broedde alleen, terwijl de man de nacht bij haar in het blok doorbracht. Enkele weken later waren alle drie eieren uitgekomen, op een leeftijd van ongeveer veertien dagen werden ze geringd met ringen van 5,4 mm. Na ongeveer 55 dagen kwamen er drie volwaardige jongen uit het blok. Ze waren zeker zo groot zo niet groter dan de ouders en hadden vrijwel dezelfde kleur; alleen de geel-oranje cogring ontbrak nog. Als voeding werd verstrekt gemengd parkietenzaad, appel, rozebottel, gekiemde zaden, geweeekt brood en eivoer. Groenvoer raakten ze vrijwel niet aan. Middels rulling zijn er onverwante paren (?) samengesteld, zodat het wachten nu is op nakweek van deze jongen.

7
KALENDER 1983

De roodbuik papegaai

Meindert de Jong

De twee vogels waarmee de fraaie kalender eindigt zijn een paartje Roodbuikpapegaaien, die in twee ondersoorten voorkomen in Ethiopië en Somalia: *Poicephalus rufiventris rufiventris* van midden Ethiopië tot in noordelijk Tanzania en *P.r.pallidus* in Somalia en oostelijk Ethiopië. Welke ondersoort (subspecies) hier is afgebeeld kan ik u helaas niet zeggen, maar dat is ook niet iets om wakker van te liggen. Als woongebied prefereren deze fraaie vogels droge gebieden met doornige gewassen, acacia's en apebroodbomen (baobabs). Normaliter komen ze niet voor op hoogten van meer dan 1500 meter, maar wanneer de vijgen vruchten dragen, kan men deze circa 22 cm lange papegaaitjes op grotere hoogten aantreffen. De schuwe vogels, die moeilijk te benaderen zijn, leven gewoonlijk in paren of kleine groepjes; slechts zelden komen ze in flinke zwermen voor. De vlucht is snel, recht toe - recht aan, zonder wendingen of zwenkingen, waarbij de vleugels zeer snel op en neer worden bewogen. Tijdens het vliegen laten ze soms een schrille kreet horen.

De roodbuiken nestelen in holten, hetzij in bomen of in termietenhopen; in het eerste geval vrij hoog, in het andere twee tot drie meter boven de grond. Er worden twee tamelijk ronde witte eieren gelegd, maar voor het overige is vrijwel niets bekend van de broedgewoonten. Ik wens u een voorspoedig en gezond 'vogeljaar' 1984.

Het is vandaag 23 december 1982 als dit krabbeltje over ons district wordt neergepend, want ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van onze bond, mag ieder district een stukje schrijven in ons voortreffelijk maandblad 'Onze

VAN HET DISTRICT ZEELAND

Jos v.d. Walle

Vogels' Een welgemeende felicitatie voor onze bond en zijn bestuursleden is hier zeker op zijn plaats en wij hopen dat nog zeer vele jaren zullen volgen. Ons district is met zijn 33 afdelingen met 1983 leden, inclusief jeugdleden niet de grootste, doch niettemin een dat wel goed loopt. Het districtsbestuur bestaat uit Jos van de Walle als districtsvoorzitter, en verder uit de heren J. v.d. Ouden wonende te Bruinisse, C. Radings wonende te Souburg, B. de Graaf uit Schoondijke en M. Schout uit Rilland-Bath als bestuursleden. District

C. Radings

Zeeland omvat de provincie Zeeland en is gezien de ligging met de Westeren Oosterschelde niet zo gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer, immers vanuit West of Oost-Zeeuws-Vlaanderen moet men de pont nemen om Walcheren, Zuid-Beveland of Tholen te bereiken, en bovendien voor Schouwen-Duiveland daarbij nog de Zeelandbrug, hetgeen toch weer extra kosten met zich brengt. Ons districtsbestuur is dan ook zo gekozen dat uit genoemde regio's een vertegenwoordiging zitting heeft. De jaarlijkse tentoonstellingen van de afdelingen zijn zeer goed verzorgd en zeker ook de districttentoonstelling die ieder jaar wordt georganiseerd en wel beurtings het ene jaar door een afdeling in

Zeeuws-Vlaanderen en het andere jaar door een afdeling uit overig Zeeland. Sinds 1965 hebben wij een districtsfonds waaraan door de afdelingen vrijwillig wordt bijgedragen en wel 60 cent per lid per jaar. De afdeling die de districttentoonstelling organiseert ontvangt dan het gehele bedrag hetwelk in het jaar van de organisatie is ontvangen, en dat is zeer zeker een goede financiële basis ter bestrijding van de kosten. Natuurlijk zijn er bij ons ook wel

B. de Graaf

eens moeilijkheden, doch die trachten wij naar ieders tevredenheid op te lossen, en wij als districtsbestuursleden hebben daarbij veel steun aan elkaar, en wij mogen dan ook gerust stellen dat de verhouding met de afdelingen goed is en evenzo de onderlinge verstandhouding bij de afdelingen. De districtsvergaderingen worden goed bezocht door \pm 75% van de afdelingen, wat toch wel bewijst dat men het nut van die vergaderingen inziet. Het is verder algemeen bekend dat in het district Zeeland veel goede kwekers te vinden zijn met daarbij een zeer goede kwaliteit vogels, hetgeen door onze keurmeesters ongetwijfeld bevestigd kan worden. Sedert de districtsvergadering van 6 mei 1967, waarbij opgemerkt dat toen ook dhr. C. v. Berkel (toen nog hoofdbestuurslid) aanwezig was, begon mijn functie als waarnemend districtscommissaris zoals dat toen nog genoemd werd en op de vergadering van 27 april 1968 werd ik gekozen. Ook mijn andere bestuursleden hebben reeds geruime tijd zitting in het dis-

trictsbestuur en dragen hun steentje bij voor het goede verloop in ons district. Al met al kunnen wij over ons district zeker meer dan tevreden zijn. Echter niet alleen de vogelkweek betreffende telt Zeeland mee, doch ook op het gebied van toerisme komt men in Zeeland aan zijn trekken en uit overig Neder-

M. Schout

land zou men zeker eens een keer naar Zeeland moeten komen om de uitgestrekte Zeeuwse polders en de Zeeuwse stranden te aanschouwen en wij geven u daarbij de verzekering dat u daar geen spijt van zult hebben. Tot slot willen wij eindigen met het laatste couplet van ons mooie Zeeuwse volkslied.

J. v.d. Ouden

Gij, Zeeland, zijt ons eigen land
Wij dulden hier geen vreemde hand
Die over ons regeren zou
Aan onze vrijheid zijn wij trouw
Wij hebben slechts één enkele keus
'Oranje en Zeeland' da's de leus
Zo blijven wij met hart en mond
Met lijf en ziel: Goed Zeeuws Goed Rond

en aansluitend Lang leve onze Bond.
Namens districtsbestuur Zeeland
Jos van de Walle, Districtsvoorzitter

DE NBvV DICHTERBIJ XII

slot

Nog te bespreken is het gele deel(tje) uit de situatieschets, de verspreide leden dus. Wat is nou zo'n verspreid lid? Het antwoord op die vraag kan kort zijn, een verspreid lid is iemand die rechtstreeks lid is van de NBvV. Uit het reeds behandelde in voorgaande delen weet u dat de leden van de NBvV automatisch lid geworden zijn door de aanmelding bij een aangesloten afdeling, de NBvV heeft in ruim 600 plaatsen in Nederland afdelingen. Dat houdt echter wel in dat er in minstens net zo veel plaatsen in Nederland geen afdeling van de NBvV bestaat! Als het lidmaatschap van de NBvV alleen via een afdeling mogelijk zou zijn is er voor sommige vogelliefhebbers dus geen kans om afdelingslid te worden, simpelweg door het feit dat in de plaats van vestiging geen afdeling bestaat.

In zo'n geval kan een inwoner van een afdelingsloze plaats zich rechtstreeks als lid aanmelden bij de NBvV, zijn/haar rechten zijn gelijk aan die van de andere leden. In de structuuranalyse werd aangegeven dat verspreide leden niet of nauwelijks bij het organisatorische gedeelte van de bond betrokken zijn, dat is een logische vaststelling. Want, zo'n lid heeft geen afdelingsbestuur, op de distriktvergaderingen zitten vertegenwoordigers van afdelingen, al die zaken gaan aan het verspreide lid voorbij. Dat geldt ook voor de AV, het is niet mogelijk om namens verspreide leden te spreken,

dan zou tenminste hun opvatting over iets bekend moeten zijn.

In de gevallen dat in een plaats wel een afdeling bestaat doch een inwoner wenst zich bij die afdeling niet als lid aan te melden, om welke redenen dan ook, is het niet mogelijk dat men zich als verspreid lid aanmeldt; het aanmelden kan natuurlijk wel doch die aanmelding wordt geretourneerd met de mededeling dat er in zijn/haar plaats van inwoning een afdeling bestaat en dus...! Soms werd deze volgens statuten en reglementen terecht handeling uitgelegd als 'het in de armen van een afdeling drijven', dat werd negatief ervaren. Maar, de afdelingen zijn het fundament van de NBvV, dan is zo'n beschermende maatregel volkomen correct!

Leden die het niet kunnen vinden met de afdeling in hun woonplaats hebben niet de alternatieve mogelijkheid om zich als verspreid lid aan te melden, zij kunnen kiezen uit twee mogelijkheden, ofwel ze blijven afdelingslid ofwel zij worden lid van een andere afdeling in de buurt. Omdat de NBvV slechts één buitenlandse afdeling heeft (Curacao) kunnen ook buitenlanders als verspreid lid ingeschreven worden, en met deze vaststelling is het fenomeen 'verspreid lid' ten voeten uit behandeld.

Tenslotte...

kan vastgesteld worden dat De NBvV

dichterbij in de achterliggende maanden ongeveer twintig pagina's tekst heeft 'gekost', als u uit dat aantal concludeert dat dus alles behandeld is, tja, dan heeft u het mis! Er is geen volledig beeld geschetst, onder andere is helemaal niet aan de orde gekomen de taakomschrijvingen van de verschillende bestuursleden, niet aan de orde is gekomen het functioneren van de NBvV naar buiten, de moeizame onderhandelingen met CRM bijvoorbeeld, niet aan de orde is gekomen de positie van de NBvV in de COM. Dat was ook niet de bedoeling, vanaf het begin is gepoogd om de NBvV dichterbij u te brengen. Om u duidelijk te maken hoe deze club in elkaar zit, om u een beter inzicht in de eigen organisatie te verschaffen.

Zelfs het diepgaande bestuderen van deze artikelenreeks levert geen volledig beeld op, om dat beeld te completeren zijn **onmisbaar** de volgende publicaties:

BONDSVADEMECUM, uitgave NBvV;
STATUTEN en REGLEMENTEN, uitgave NBvV;

HOE WORD IK KEURMEESTER, brochure NBvV;

ONZE VOGELS, maandblad NBvV.

In de INTRO van deze artikelenreeks werd vastgesteld dat ook u iedere maand twee vierkante meter informatie thuisgestuurd krijgt, uit de praktijk blijkt dat zelfs, dat niet toereikend is. In het algemeen wordt dit voortreffelijke maandblad maar matig gelezen, hetgeen dan opnieuw resulteert in kreten als 'daar wist ik niks van'. Vrijwel iedere maand bevat Onze Vogels een rubriek 'korte berichten', uit organisatie-technisch oogpunt is deze rubriek zeer belangrijk. Niet voor de redactie, niet voor de drukker, maar voor u! In die rubriek kunt u lezen welke bondsbestuursleden aftredend zijn op de volgende AV, toch roept iedereen dat ze d'r maar niet achter kunnen komen wanneer iemand nu aftredend is, gek hè

usel

De,

Daar kunt u ook lezen dat een keurmeester verhuisd is of een ander telefoonnummer heeft gekregen, en maar brullen 'die vent is nooit te bereiken', jaja. In het julinummer zit in het hart de zogenaamde 'groene inlage', barstens vol informatie over zaken die ons zeer aan het hart gaan, de tentoonstellingen dus. Alles wat moet en alles wat niet mag is in die groene inlage verwerkt, hoe kan het dan bestaan dat mensen altijd maar weer niet op de hoogte zijn? In afl. III en IV van deze serie is een

beroep gedaan op leden en hun afdelingen om wat actiever lid te zijn van de NBvV, weet u waar dat begint? Bij het zorgvuldiger bestuderen van de u toegezonden informatie! Dus niet bij de verzuchting 'alweer zo'n puist papier', niet bij het overslaan van rubrieken in Onze Vogels die ook voor u wel degelijk van belang zijn. Iedere communicatie houdt op zo te heten als alleen de verzender weet wat overgedragen moet worden en de ontvanger het naast zich neerlegt, zó verwordt communica-

tie tot eenzijdige berichtgeving.

Noot redactie

Uit de reacties hebben we mogen vaststellen dat door deze artikelenreeks voor velen van u de NBvV inderdaad wat dichterbij is gekomen. Dat verheugt ons en wij hopen oprecht dat deze constatering nog heel lang zal blijken. Wij zijn de auteur, de heer Jan Kuiper, erkentelijk voor zijn gedegen werkstuk.

Het kweken met Europese Wildzangvogels

door Wiel Höppener.

Goudvinken - drama.

Het is inmiddels ruim twee jaar geleden, de pijn is verminderd, de lidtekens blijven, maar die fatale dag, die woensdag 28 oktober 1981, die zal ik mijn leven lang niet meer vergeten. Op deze zwartste dag uit mijn wildzangkwekersleven, stortte een wereld voor mij in elkaar, werd een resultaat van jaren onderzoek, van zorg en opoffering, maar ook van veel kwekersvreugde, in één klap abrupt afgebroken.

Vier mannen in burgerkledij, die zich legitimeerden als zijnde gemeentepolitie en veldpolitie, stonden voor mijn deur en één van hen zei: 'dag meneer, mogen wij uw vogelverblijf even zien, u heeft goudvinken, verzet is doelloos, want we zijn met z'n vieren.' Op dat moment weet je, dat het ogenblik is aangebroken, waarvan je al jaren wist (en vreesde) dat het eenmaal komen kon, maar waarvan je tevens in je binnenste hoopte, dat het nooit gebeuren zou. Denk nu niet geachte sportvrienden, dat ik hier een klaagzang ga aanheffen en mijn tranen de vrije loop laat. Dit is geen geval. We leven nu eenmaal in een land met een verouderde vogelwet, waar vogels verboden zijn, die in de ons omringende landen, wel zijn toegestaan. Als je dan toch met deze verboden vogels kweekt en je wordt (zij het door verraad) gepakt, dan heb je geen verweer.

Met het schrijven van dit verhaal heb ik de bedoeling, om de goudvink weer eens onder de aandacht te brengen van de wetgevers. Op het ministerie wordt ook ons maandblad 'Onze Vogels' gelezen en een beter klankbord hoef ik mij dus niet te wensen. Zoals we allemaal weten, is er een nieuwe vogelwet op komst. Er doen allerlei geruchten de ronde, maar niemand weet er alsnog het fijne van. Wat hangt ons boven het hoofd, wat staat ons te wachten? Feit is, dat als de nieuwe vogelwet

er eenmaal is, er niets meer aan veranderd zal worden en dat we daar dan weer voor jaren en jaren aan vastzitten. Het is nu vijf voor twaalf, nu moeten we praten en voor onze idealen vechten, straks is het te laat.

Ik ben van mening, dat het kweken met vogels, ongeacht de soort, een goede zaak is. Naast de gevaren waaraan de vogels in de vrije natuur blootgesteld zijn, is het een nuttige vrijetijdsbesteding en een vorm van vogelbescherming. Ik vraag mij wel eens af, of diegenen op het ministerie van Landbouw en Visserij die de nieuwe vogelwet en de wet BUD moeten maken, ook ervaring hebben op het gebied van de vogelkweek, met andere woorden, of ze wel terzake deskundig zijn. Men behoeft mijn gedachten niet als brutaal op te vatten en het is ook geenszins mijn bedoeling om iemand te beledigen, integendeel, misschien dat in het verloop van dit verhaal een en ander duidelijker zal worden.

We gaan weer even terug naar die gedenkwaardige 28ste oktober 1981. Ik heb die vier (ongewenste) gasten binnengelaten in mijn vogelverblijf. Van verbazing bleven ze in de deuropening staan en ene van de veldpolitie zei: 'zoiets hebben wij nog nooit gezien, waarom hebt u geen vogelvergunning F aangevraagd?' Ik antwoordde hun dat ik dat al in 1976 gedaan had, maar dat

dit verzoek toen was afgewezen. 'Vraag dan zo gauw mogelijk weer de vogelvergunning F aan, want wat we hier zien, daarvan zijn we onder de indruk,' wat ik hier geschreven heb, is letterlijk gezegd in het bijzijn van de plaatselijke politie en deze aantekeningen heb ik gemaakt, daags na het gebeurde.

Het heeft geen doel om hier alles tot in de finesses te gaan vertellen. Ik zal de belangrijkste punten in het kort weergeven. De plaatselijke politie vertrok weldra, maar die twee van de veldpolitie, zijn wel twee uur bij mij gebleven. We hebben over van alles gesproken en ik heb ze ook van alles laten zien, tot zelfs mijn kweekschriften toe (waarom ook niet, ik heb geen geheimen) maar het eind van het liedje was, dat ze toch al mijn goudvinken meenamen. 25 stuks in totaal, waarvan 6 oudervogels (ik had al drie generaties eigenkweek) en 19 stuks eigenkweek, geringde, uitgeruide, kerngezonde vogels (broed 81).

Op mijn vraag om de vogels onder mijn beheer te laten totdat mijn zaak voor de rechtbank behandeld was, dus om mij als tijdelijke beheerder aan te wijzen, kreeg ik ten antwoord, dat ze van hun baas de strikte opdracht hadden gekregen, om de vogels onder alle omstandigheden mee te nemen. Wat bezielt zo een vent dat hij zulk fanatieke opdrachten geeft. Heeft hij zo een blinde haat tegen de wildzangtiefhebbers,

ik ben haast geneigd om te denken, dat dit een vorm is van machts..... (och laat ik het maar niet schrijven, het zet toch geen zoden aan de dijk. Ook mijn argument dat mijn vogels door ondeskundige verzorging misschien wel dood zouden kunnen gaan, kon in de ogen van de veldpolitie geen genade vinden. Mijn bange vermoeden was maar al te waar, want géén enkele vogel heeft het overleefd (over vogelbescherming gesproken).

Ik wil nog even verder filosoferen. De vogels werden in een paar lopers (kistjes) geplaatst en met hun buit onder de arm, verlieten ze mijn erf. Ik zou wel eens willen weten wat ze op dat moment in hun binnenste gevoeld hebben. Was dit een gevoel van tevredenheid dat ze weer een karwei geklaard hadden en dat de dader gepakt was, of was het meer een gevoel van onbehagen, omdat ze donders goed wisten, dat ze op dat moment iets moois wat jaren werk heeft gekost, kapot hadden gemaakt. Uit menselijk oogpunt gezien, hoop ik dat dit laatste het geval was.

Een maand na datum kreeg ik een dagvaarding van het kantongerecht en wist ik dus welke officier van justitie mij zou aanklagen. In de dagen die volgden, zat ik maar te piekeren en ten einde raad belde ik de officier met het verzoek om mijn zaak met voorrang te behandelen. Deels voor mijn vogels en deels voor mij zelf. Uit het gesprek dat nu volgde, bleek dat de officier totaal niets af wist van vogels, hetgeen hij ook ruterlijk toegaf (en die man moest mij aanklagen).

Op mijn aanbod om hem te informeren via mijn dia-programma met o.a. 50 dia's over de goudvinkenweek in al zijn facetten, ging hij na enige aarzeling in. Er werd een afspraak gemaakt en zo was ik op zekere dag te gast in het paleis van justitie, of beter gezegd, in het hol van de leeuw om daar voorlichting te geven over het kweken met goudvinken. Zoiets was bij mijn weten **nog nooit gebeurd**. Tijdens het gereedmaken van mijn dia-apparaat, kwamen nog enkele personen binnen en op mijn vraag wat dat te betekenen had, verzekerde mijn gastheer mij, dat dit collega's waren die ook geïnteresseerd waren en niets van vogels afwisten. Nadat allen plaats hadden genomen, begon ik met mijn programma over de vogelweek dat een kleine twee uur in beslag nam. Na afloop volgde nog een klein geanimeerd onderling praatje en allen verzekerden mij, dat ze zeer onder de indruk waren van

hetgeen ze gezien en gehoord hadden. Dit kan toch niet verkeerd zijn waren ze eensgezind van mening.

En dan kwam de 21ste december, de dag van de rechtszitting. Namens het ministerie van CRM was de heer B. als getuige-deskundige aanwezig. Mijn zaak werd die dag als laatste behandeld, gezien deze wel enige tijd in beslag zou nemen, zo werd mij verteld. Ik heb er geen behoefte aan om hier mijn rechtszaak uitvoerig te gaan schilderen in de hoop uw sympathie te winnen, verre van dat. Ik zal in het kort enkele punten aanhalen.

De kantonrechter gaf mij ruimschoots de tijd om mijn verhaal te doen en mijn ideeën betreffende goudvinkenweek te verklaren. De heer B van het ministerie van CRM verklaarde dat hij mij kende en dat ik een expert was op het gebied van de wildzangkweek, maar dat hij mij geen vogelvergunning F kon geven, omdat deze alleen werden verstrekt aan dierentuinen en universiteiten, dat de vogelwet van 1936 hopeloos verouderd is en dat op het ministerie aan een herziening gewerkt wordt. De kantonrechter vroeg aan de officier wat er met de in beslag genomen vogels gebeurd was, waarop deze antwoordde: 'Eh, een aantal vogels is op het politiebureau kapot gegaan en de anderen zijn al losgelaten, omdat de veldpolitie mij gezegd heeft, dat het onmogelijk is om ze in gevangenschap te houden. Hierop verloor ik even mijn zelfbeheersing en riep kwaad: 'hoe kan de veldpolitie in godsnaam in de winter zelfgekweekte vogels loslaten, waar moeten die beestjes van leven, die hebben toch nooit geleerd hun eigen voedsel te zoeken en hun natuurlijke vijanden te herkennen'. Ook kantonrechter Fr. vond dit onjuist. En nu zal het velen duidelijk zijn waarom ik zo giftig werd. De veldpolitie zegt dat het onmogelijk is om de goudvinken in gevangenschap te houden, terwijl mijn vogels drie generaties eigenkweek waren.

Vonnis.

Ik moet meneer H schuldig verklaren, maar zal geen straf opleggen. Ik wil hier wel zeggen dat die vogels nooit losgelaten hadden mogen worden. Ze hadden in beslag genomen moeten worden en onder toezicht van meneer H moeten blijven, totdat deze zaak hier behandeld was'. Aldus de kantonrechter. Einde rechtszaak, letterlijk opgeschreven.

Het is een triest, maar een waar verhaal. Ik zou de heren die de nieuwe

vogelwet moeten samenstellen willen verzoeken, zich van te voren degelijk te willen oriënteren in de mogelijkheden betreffende de wildzangkweek. Geef aan bonafide kwekers de kans om te bewijzen dat ze met goudvinken kunnen kweken, controleurs zijn dan van harte welkom. Dit kan alleen maar de vogelstand in de natuur en het behoud van de soort ten goede komen.

En om u te informeren over de mogelijkheden met betrekking tot de wildzangkweek, ben ik gaarne bereid in het belang van de vele, vele vogelliefhebbers om vanuit Zuid-Limburg naar Rijswijk of waar dan ook te komen. U mag zelf dag en uur bepalen. **Ik kom, daar mag u op rekenen.** Zou mijn verhaal een beetje zwart-wit bij u overkomen, dan stemt dit hopelijk tot nadenken.

Op het eind van dit artikel nog een vergelijking:

Onze wet is zo krom als een banaan. Drugsverslaafden worden gratis voorzien van methadon en binnenkort ook van heroïne, zogenaamd om ze te helpen af te kicken. Een vaststaand feit is, dat deze mensen de wet overtreden en hun gezondheid schaden met vaak dodelijke afloop. Deze verslaafden worden via een omweg door de overheid gratis aan verdovende middelen geholpen. Junkies hebben hulp nodig, daar ben ik het volkomen mee eens.

Maar nu de keerzijde van de medaille. Een vogelliefhebber kweekt goudvinken die bij onze verouderde vogelwet verboden zijn. Hij doet in feite geen kwaad, want hij verzorgt, beschermt, vertroetelt en verpleegt (als ze ziek zijn) de goudvinken. Op een kwade dag komt de veldpolitie, neemt de vogels in beslag, weet niet zoals in mijn geval hoe ze de vogels verzorgen moet, zodat deze doodgaan en brengt de vogelliefhebber/kweker voor de rechter omdat hij de wet heeft overtreden. Hier kent de wetgever geen omweg om deze hobby-ist de helpende hand toe te steken. Hier moet dan zogenaamd recht geschieden. Ik noem dat met twee maten meten.

Zo ik ben uitgeraasd en ben mijn ei kwijt. Wat de toekomst ook brengen zal, wat de nieuwe vogelwet ook voor ons in petto heeft. Een ding is zeker: **Ik blijf vechten** om de goudvink als toegestane kweek- en voliërevogel te mogen houden, in het belang van alle bonafide vogelliefhebbers: doodgewoon, **omdat ons streven een eerlijke zaak is.**

Over vogelvoeding

door: ing. J. v. Himbergen jr.

In het vorige artikel hebben we gezien, dat in 65-70% van de probleemgevallen een voedingsgebrek aanleiding gaf tot verenpikken en het opeten ervan. Kennelijk hadden deze vogels een behoefte aan eiwit (essentiële aminozuren), waarin de voeding niet in voldoende mate was voorzien. Deze hypothese weten wij bevestigd door een vogel-liefhebber, die geheel op eigen initiatief de jonge kanaries van de eerste ronde (117 stuks) in een grote vlucht gescheiden hield van de jonge kanaries van de tweede ronde (148 stuks) in een andere grote vlucht in eenzelfde ruimte. In beide vluchten hadden de kanaries de beschikking over hetzelfde voer. Bij de vogels van de eerste ronde werden echter extra aminozuren via het drinkwater toegevoegd.

Deze aminozuurproef leidde na de jeugdruï tot het volgende resultaat: bij de jonge kanaries van de eerste ronde werd nagenoeg geen verenpikken meer geconstateerd en er waren slechts 3 dode vogels. De jonge vogels van de tweede ronde bleven verenpikken tot bloedens toe en 17 dode vogels was het resultaat.

Onomstotelijk is hier vast komen te staan, dat het verenpikken door een voedingsgebrek werd veroorzaakt. De overbevolking van de vluchten heeft deze situatie nog verder in de hand gewerkt, maar kon door toevoeging van extra aminozuren worden voorkomen. Laten we dit eens nader beschouwen.

Het eiwitgehalte en vetgehalte van een kanariezaadmengeling moeten afgestemd zijn op de periode waarin de vogel leeft (kweek, rui, rust) en de huisvestingsomstandigheden (buiten, binnen - onverwarmd - verwarmd).

Door het mengen van zaden kunnen we zaadmengsels samenstellen met diver-

se eiwit- en vetpercentages in overeenstemming met de hierboven gestelde eisen. Het eiwit van zaden is opgebouwd uit een aantal aminozuren, waarvan een tiental essentiële aminozuren voor de vogel (te weten: isoleucine, leucine, lysine, methionine + cysteine, fenylalanine + tyrosine, threonine, tryptofaan, valine, arginine en histidine). Deze essentiële aminozuren moeten met de voeding door de vogel worden opgenomen daar hij deze niet zelf in het lichaam kan opbouwen. Zo is bijvoorbeeld het eiwit van raapzaad rijk aan het essentiële aminozuur lysine, maar arm aan tryptofaan. Het eiwit van kanariewitzaad daarentegen is arm aan lysine en rijk aan tryptofaan. Door het mengen van zaden verkrijgen we dus een vollediger aminozuurpatroon, d.w.z. de eiwit-kwaliteit van de zaadmengeling is beter dan die der afzonderlijke zaden.

Een zaadmengeling komt pas dan goed tot zijn recht indien zij gerantsoeneerd wordt verstrekt, d.w.z. in gecontroleerde hoeveelheden. De vogels worden gedwongen alle zaden op te nemen, waardoor zij een voldoende gevarieerd aminozuurpatroon opnemen. Hebben zij de vrije keuze dan zullen alleen de 'lekkerste' zaden worden opgegeten. Een onvolledig aminozuurpatroon wordt opgenomen en de zaadmengeling schiet z'n doel voorbij.

In grote vluchten is het rantsoeneren van zaden problematisch daar er een rangorde onder de vogels kan bestaan. Ook hier kan men spreken van eenzijdige voedselopname, waardoor tekorten aan bepaalde aminozuren ontstaan. Dit probleem kan enigszins ondervangen worden door het verstrekken van de dagelijkse hoeveelheid zaadmengeling in meerdere voederbeurten en/of het verdelen ervan over meerdere

zaadbakken. Bij niet rantsoeneren zullen al gauw tekorten ontstaan aan essentiële aminozuren en wel op de eerste plaats aan lysine en methionine. Lysine en methionine zijn onder andere betrokken bij de vorming van het veereiwit. Tevens is uit voederproeven gebleken, dat een verhoging van de methioninetoevoeging bij een onderverzorging van lysine geen gewichtsvermeerdering (groei) tot gevolg heeft. Wanneer lysine en methionine worden toegevoegd is er wel sprake van groei. Echter ook een te grote lysine-toevoeging vermindert de groei daar een overschot aan lysine in de voeding het gehalte aan eiwit, nucleïnezuren en vrije aminozuren in de darm, het bloedsérum en de spieren verandert. Op grond van bovenstaande overwegingen zal een goed zachtvoeder een verantwoorde toevoeging aan lysine en methionine moeten bevatten ter compensatie van deze tekorten in de zaadmengeling, welke met name bij niet rantsoeneren op de voorgrond treden. Voor het verstrekken van zachtvoeder geldt hetzelfde; rantsoeneren overeenkomstig de periode waarin de vogel leeft. Wat men echter in de praktijk ziet, is dat te veel wordt gevoerd en de restanten, welke meestal de vitamines en sporenelementen (en dikwijls ook de toegevoegde aminozuren lysine en methionine) bevatten, worden weggegooid bij de volgende voerbeurt.

Dat sommigen een andere mening zijn toegedaan t.a.v. het rantsoeneren van zaden en zachtvoerders mag waar zijn, doch hierbij staat niet het belang (gezondheid) van uw vogels voorop.

In een volgend artikel zullen we een voederproef met een papegaaimengeling behandelen welke een inzicht geeft in de belangrijkheid van het rantsoeneren.

7 en 8 januari 1984

**Belgische
Kampioenschappen
A.O.B. 1983**

te BRUSSEL - HEIZEL - MELI - Pergola.

overkapt vogelvoerbakje

met zuignap voor raambevestiging

Overkapt vogelvoerbakje met zuignap voor raambevestiging. Kan ook gebruikt worden - zonder zuignap - in uw tuin b.v. aan een boom, pergola etc. Tevens kunt U het uitstekende voerbakje gebruiken in uw volière of broedkooi. Het losse vogelruije is bruikbaar in uw volière als aparte zitplaats voor uw vogels, om o.a. het verenpikken te voorkomen.

Vanaf 17 september t/m 10 maart zaterdag van 8.30 tot 11.30 uur geopend.

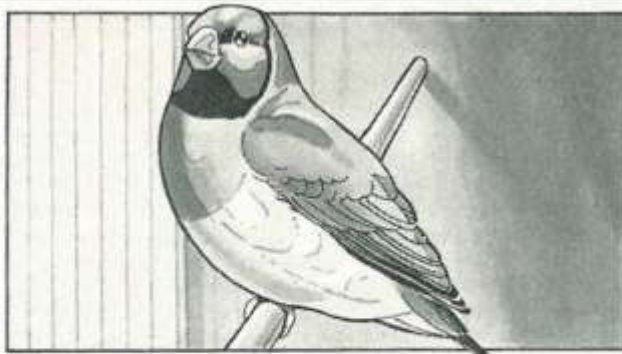
U kunt onze artikelen kopen bij iedere goede speciazaak. Informeer anders bij onze fabriek.

Fauna metaalwaren b.v.
Hoofdstraat 136
5173 DE Kautshuvel
Telefoon 04167-74114
Corr-adres: Postbus 148
5170 AC Kautshuvel

VOGELLEFHEBBERS KENNEN 1

Zonlicht is onmisbaar.

De natuur bewijst het.

Lang niet iedere vogelliefhebber is in staat zijn vogels te geven wat zij absoluut nodig hebben: zonlicht. Terwijl de voordelen van het ultraviolet algemeen bekend zijn: zonlicht maakt uw vogels sterker en mooier.

True-Lite, de enige buislamp met het volledige zonnenspectrum inclusief het heilzame ultraviolet-A is de volwaardige vervanger van de zon. Beide hebben een gunstige uitwerking op de gezondheid en

vitaliteit van uw vogels.

Goed, u weet nu dat True-Lite net zo goed is voor uw vogels als de zon. Maar wist u dat de True-Lite buislamp de zon op bepaalde punten zelfs overtreft? Wat de zon nooit zal kunnen, doet True-Lite met gemak. True-Lite maakt de dag- en nachtcyclus van uw vogels regelbaar, zodat het mogelijk is ook in de donkere maanden de vogels hun onontbeerlijke portie zonlicht te geven. Daar kan geen zon tegenop.

True-Lite geeft u invloed op de natuur.

Verkrijgbaar bij
dierenspecialzaken!

HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mathenesserlaan 299, Rotterdam. Tel. 010-774688

TRUE-LITE		20 W PT	40 W PT
Watt	lengte in cm		
15	45		
20	60		
30	90		
40	120		
65	150		
20 PT	60		
30 PT	90		
40 PT	120		

PT, dat betekent:
Gelijkblijvend
stroomverbruik,
toch grotere
lichtopbrengst.

Inleiding op artikelenserie vogelzaden

Gehoorgevend aan de wens van veel vogelliefhebbers om wat meer te weten te komen over 'zaden' zal in 1984 maandelijks aandacht worden gegeven aan verschillende vogelzaden. Daarbij ligt het niet in de bedoeling om ingewikkelde verhandelingen te houden over eiwitten, aminozuren, vetten, zetmeel, enz. Elke maand zullen enkele zaden voorzien van kleurendia's onder de loupe genomen worden. Ik hoop u duidelijk te kunnen maken dat b.v. raapzaad, millet, gierst, enz. niet zo maar uit één soort bestaan. De vele soorten en rassen van granen en zaden vinden hun oorsprong in wilde grasachtige gewassen. Uiteraard zijn de door ons gebruikte zaden de vruchten van gecultiveerde, veredelde grassoorten. Dat dit niet in een kort tijdsbestek is gebeurd spreekt voor zich. Vandaar in het kort eerst een stukje geschiedenis:

Granen, zaden en peulvruchten zijn de aanduiding van veelomvattende groepen van de meest belangrijke voedingsstoffen voor mens en dier. Tarwe en gerst behoren tot de oudste voedingsgewassen. Tienduizend jaar geleden werd er al in Zuid-West Azië en Egypte tarwe verbouwd. Haver een hoog gewaardeerd voedsel voor mens en dier komt heden ten dagen als wilde haver hardnekkig voor in de vorm van onkruid. Gierstsoorten nog talrijk voorkomend in de oervorm zijn ook al heel lang bekend als cultuurgewas. Hetzelfde kan gezegd worden van paddy (rijst).

Koolzaad en raapzaad heeft lange tijd bekend gestaan als onkruid en is vrij laat in de geschiedenis in cultuur gebracht. De uit deze zaden geperste olie is in vele voedingsmiddelen terug te vinden. De vezel van vlas, de leverancier van lijnzaad, werd reeds 1500 jaar voor Chr. door de Egyptenaren gebruikt om linnen te weven. Hennep werd via Voor-Azië omstreeks 400 jaar voor Chr. omwille van de vezel door de Grieken in cultuur genomen. Naarmate de wereldbevolking groeide nam de verbouw van granen, zaden en peulvruchten toe. De behoefte aan voedsel, kleding en bouwmaterialen (stro) enz. werd en wordt nog steeds groter. Om de voedseltekorten te dekken zoeken landbouwdeskundigen uit de hele wereld naar nieuwe methoden om de produktie te verhogen.

Het veredelen van de cultuurgewassen is beslist niet alleen op mooiere produkten gericht. Verhoogde opbrengst is over het algemeen het doel. Enkele goede voorbeelden hiervan zijn tarwe en raapzaad. Voor menselijke consumptie doet de vormgeving van het produkt er weinig toe. De zogenaamde 'baktarwe' welke in ons land wordt verbouwd geeft onder normale omstandigheden een opbrengst van 6500 à 7000 kg per hectare. Baktarwe een wat magere, veelal kleine korrel wordt door de vogel en vooral duiveliefhebber weinig gewaardeerd. Een mooie volle korrel is b.v. tarwe van het ras Okapi, echter deze geeft veel minder opbrengst. Kleinkorrelig raapzaad speciaal voor de oliewinning draagt over het algemeen onze goedkeuring niet weg. De kanarielifhebber verlangt een mooie grote uitgerijpte korrel, raapzaad nr. 1. Naarmate het opvoeren van produktie-eigenschappen voorop staat, is de kans van vatbaarheid van ziekten en vraatzucht van ongedierte in het gewas groter. Hierbij zij opgemerkt dat de geschiedenis genoeg verhalen kent waarbij de oogst door ziekten en plagen (Exodus, de sprinkhanenplaag) verloren ging. De wetenschap zoekt naarstig naar de oorspronggebieden, zoals in de Himalaya, het gebergte in Noord-Afrika, de Pyreneeën, in de Balkan, om de oervorm te vinden van verschillende gewassen. De wildvorm van granen en zaden die hun 'genen' (factoren) nog in volledigheid bezitten

zijn belangrijk om deze te kruisen met onze doorgecultiveerde graan- en zaadrasen. Vooral wanneer het gaat om rassen te telen die bestand zijn tegen bepaalde ziekten, zijn de stamvormen die dikwijls resistent (niet vatbaar) zijn tegen ziekten onmisbaar. Gelukkig komen dergelijke stamrassen in afgelegen streken nog voor. Vooral door de Rus Vavilov is in de twintiger jaren baanbrekend werk verricht om de oorspronggebieden de z.g. 'genen-centra's' op te sporen. Eveneens mag niet onvermeld blijven de Duitse Elisabeth Schierman, die veel erfelijkheidsonderzoeken heeft verricht, zoals we kunnen lezen in haar boek 'Vererbung der Kulturpflanzen 1932'.

Ook in Nederland is men niet achtergebleven. Al in 1899 werden de verschillende landbouwproefstations gecentraliseerd tot een Rijksproefstation voor zaadcontrole. Ver in de wereld hebben wij een zeer goede naam op het gebied van tuinbouw, bloemzaden en ander zaai- en vooral niet te vergeten de kennis en ervaring van tropische cultuurgewassen.

Vogelliefhebbers stellen zeer hoge eisen.

De zaden die wij aan onze vogels geven moeten van een sublieme kwaliteit zijn. Kwaliteit wordt niet alleen verkregen door mooi uitgerijpt zaad. Bij een slechte opslag en onvolledige schoning kan het beste zaad of graan heel snel achteruit gaan en verliest dan aanmerkelijk aan voedingswaarde.

Om de kwaliteit van hoogwaardig zaad te waarborgen is het een eerste vereiste, dat de 'ademhaling' van het zaad, zaad is immers leven in rusttoestand, onder de meest gunstige omstandigheden plaats kan vinden. Dit houdt in: de juiste vochtigheidsgraad van de opslagruimte, de temperatuur en de ventilatie. Hoe hoger het vochtgehalte van het zaad en hoe hoger de omgevingstemperatuur des te krachtiger is de ademhaling. Door het zaad koel en droog te houden is de ademhaling te regelen, te remmen, daardoor de bewaarbaarheid te verbeteren. De levensduur d.w.z. de kiemkracht van verschillende zaden is niet altijd gelijk. Er wordt onderscheid gemaakt tussen zaden met een zeer korte levensduur (microbiotisch) met een gemiddelde levensduur (mesobiotisch) en zaden met een lange levensduur (macrobiotisch). Medebepalend voor de houdbaarheid is het land van herkomst en het ras waartoe het zaad of de graansoort behoort. Tijdens de groei en bloei van het gewas is het 'weer' de meest belangrijke faktor om de zaadzetting tot volle wasdom te brengen. Vooral tijdens het rijpingsproces, dat aan het zaad de gewenste smaak, kleur en geur geeft zijn de weersomstandigheden bepalend. Langdurige regen of nachtvorst kan veel verknoeien. In grote lijnen gezien maakt men verschil tussen eiwitrijke gewassen b.v. peulvruchten, koolhydraatrijke (zetmeel, suiker en cellulose) zaden, b.v. millet, kanariezaad e.d.

Vetrijke zaden zoals raapzaad, lijnzaad en zonnepitten. Globaal gezien is de analyse van granen en zaden gebaseerd op het percentage vocht, ruw eiwit, ruw vet, zetmeel en suikers en ruw celstof.

Het ruw eiwitgehalte van paddy is 7,7%, dit is relatief laag te noemen als we het vergelijken met het ruw eiwitgehalte van raapzaad, dat gemiddeld 20% bedraagt. Zo bevat hennepzaad 32,1% ruw eiwit, daarentegen boekweit 2,4%.

In de komende maanden bij de bespreking van de diverse zaden komen de percentages van de verschillende stoffen vanzelf ter sprake.

H.J. Veerkamp

KAMPIOENSTENTOONSTELLING VAN NEDERLAND 1983/84
ALG. NED. BOND VAN VOGELHOUDERS
in de nieuwe Hanzehal te Zutphen

met 5000 vogels: harzers, waterslagers, kleur- en postuurkanaries, bastaarden, tropische vogels en parkieten

- donderdag 5 januari 1984 van 20.00-23.00 uur
- vrijdag 6 januari 1984 van 10.00-20.00 uur
- zaterdag 7 januari 1984 van 10.00-20.00 uur
- zondag 8 januari 1984 van 10.00-17.00 uur

Grote Verkoopklasse.

Toegangspreis f. 5,- per persoon, kinderen t/m 12 jaar gratis.

FISH- and BIRDSHOP

„HOLLAND”

ROERMONDSEWEG 66a
 6004 AT WEERT - 04950-3 72 11

Regelmatig in voorraad:

- Nonastrilde f. 500,- per paar
- Witbuik cini f. 100,- per paar
- Feeën astrilde f. 75,- per paar
- Dikbek mozambique f. 100,- per stuk
- Blauwkop bl. fazant f. 45,- per paar
- Blauwfazant f. 25,- per paar
- Geelnek dwergara f. 350,- per stuk
- Grijsze roodstaart f. 300,- per stuk

- Tevens alle benodigdheden voorradig o.a. Crea koolen, Duvekot voeders, enz. enz.
- Wij verzenden door heel Nederland.
 Donderdagavond koopavond. - Lid Dibevo.

**UW 'TROPEN' GEZOND DOOR DE WINTER?
 OF KWEKEN MET 'WILDZANG'?**

Een uitgekend voedselpakket is dan voorwaarde in dit pakket horen thuis:

BUFFALO WORMEN

- licht verteerbaar - rijk aan vitaminen en mineralen
- laag choline gehalte - dus geen verstopping
- niet agressief - dus geen kropperforatie
- beweeglijk - dus een uitstekend prooidier

DE KWEKRESULTATEN BEWIJZEN HET:

~ **BUFFALO WORMEN** ~

IDEALE EN ONMISBARE VOEDSELDIEREN.

informatie bij: corbeille b.v. voedseldieren - tel. 04977-1255
 leemskulen 6, 5531 nl bladef - postbus 181, 5530 ad bladef

ORNI-MONDO

Frans Beirenslaan 125
 2210 Borsbeek (bij Deurne-Antwerpen) België
 Telefoon vanuit Nederland: 09.32.33.22.39.39

- Altijd in voorraad grote variëteit tropische vogels w.o. bijzondere astrilden, diverse Afrikaanse- en Zuid-Amerikaanse slijzen, tangara's, toekans, toerako's, enz. enz.
- Zeer grote collectie benodigdheden zoals zaadzifters, ziekenkooien, schakelklokken, nestkastjes, boeken, enz. enz.
- Bovendien zijn wij enorm gesorteerd in de meest fraaie sportprijzen zoals bekens, zullen, medailles, rosettes met uw eigen tekst bedrukt schildje en in de kleuren naar keuze.
 Prachtig materiaal tegen interessante prijzen.
 Vraag onze prijslijsten.
- Orni-Red een uitstekend beta-carothene voor al uw roodfactorige vogels.

ORNI-MONDO KOOPT OOK UW KANARIES,
 AUSTRALISCHE PRACHTVINKEN, ZEBRAVINKEN,
 GRASPARKIETEN EN AUSTRALISCHE PARKIETEN

Neem gerust contact met ons op?

NIEUW! GEHU KOOIEN NIEUW!

Wij leveren U betaalbare kooien, en voor elke vogel de juiste kooi.
 De kooien zijn opgebouwd uit 10 mm met kunststof beklede plaat.
 De voorzijde is met aluminium afgewerkt, en worden als bouw pakket geleverd.

Verder leveren wij: **BROEDMACHINES** en **Ziekenkooien.**

Vraag documentatie aan bij: **GEHU**
 Boomcateweg 10 - 7442 BH Nijverdal - Tel. 05486-1 61 87

**Bezoekt
 onze stand
 op Vogel '84**

**12-15 januari 1984
 Het Turfschip Breda**

De volière van de maand

In de J.C. Homanstraat 51 in Coevorden woont ons lid de heer M. Berends, welke al weer zo'n acht jaar geleden met de vogelliefhebberij begon. Die eerste stappen werden gezet in een kleine volière, van ongeveer 1 vierkante meter vloeroppervlakte, in een afgetimmerd gedeelte in de schuur. Een paar valkparkieten en zes grasparkieten vormden het eerste bestand en het moet gezegd, ze gedijden uitstekend. Zoals bij zovelen van ons is het daar niet bij gebleven en in de loop van de jaren hebben zich nogal wat veranderingen voorgedaan. Nu bezit hij een

buitenvolière van in totaal 4,85 m lengte, 2 m breedte en 2 m hoogte. Zie foto 1. Het nachtverblijf, dat daarvan deel uitmaakt, is 1,85 m diep, is gebouwd van watervast multiplex op een 50 cm hoge fundering waarvan ongeveer 25 cm boven het maaiveld uitkomt. De buitenvlucht bestaat uit aan elkaar gelast rond ijeren buiswerk en om dat geraamte is vierkant volièregaas gespannen. Omdat de bevolking uit allemaal parkieten bestaat is er in de volière van enige groenvoorziening nauwelijks sprake; er is trouwens ook geen eer mee te behalen. Rondom de

buitenkant van de volière zijn echter in een smalle border, heide en conifeertjes aangeplant zodat na verloop van tijd het geheel kan opgaan in de tuin. Een paar witte valkparkieten, alsmede een paar bourkes, kakarik's, splendids, roodrugparkieten en vijf paartjes grasparkieten kunnen het tot op heden goed met elkaar vinden en in het broedseizoen worden zelfs redelijke resultaten bereikt. En toch... ik wil onze vriend Berends wel adviseren om de zaak goed in het oog te houden want de kans dat er vandaag of morgen een kleine revolutie uitbreekt is best wel denkbaar. Bepaalde soorten parkieten kun je echt wel bij elkaar in één ruimte huisvesten maar het is en blijft oppassen.

Ja, en dan willen we, ondanks dat ze over haar volières weinig of niets vertelt, wat toch eigenlijk de bedoeling van deze rubriek is, u niet de foto's (2, 3 en 4) en het verhaal van Anneke Jung-Visser, Ronde Hoep W 43a in Ouderkerk aan de Amstel onthouden. Uiteindelijk is ze dit jaar de laatste in deze serie dus vooruit maar. Ze schrijft het volgende: 'Hierbij doe ik u een paar foto's van mijn volières toekomen. Het idee van de volière van de maand vind ik erg leuk. De vogelliefhebberij is bij mij een soort van wilde hobby. Ik lees alleen uw maandblad 'Onze Vogels' en voor de rest is het proberen. Als er gebroed wordt is dat in coniferen of struiken en ik bemoei me er niet mee. Ik heb kanaries, mozambiquesijsjes, edelzangers, rijstvogels, wit- en zwartkopnomen, tijgervinkjes, oranjeakakjes, bandvinken, wida's en wevers. Mijn volières worden onderbroken door een nachthok (tunkooftuisje). De vogels kunnen door die hut van de ene naar de andere volière vliegen en het voordeel van dit systeem (per ongeluk overigens) is dat als er wordt gebroed de vogels door een mannetje kunnen worden weggejaagd en zich dan in het andere gedeelte veilig wanen. Ik heb al veel jongen groot zien worden, jongen van kanaries, mozambiquesijsjes en tijgervinkje. Mijn grootste verrassing was een nestje mozambiquesijsjes waarvan een jong grijze bevedening heeft. Volgens de zaak waar ik voer koop, zou dat bijzonder zijn. Zelf denk ik dat de edelzanger voorbij is gevlo-

gen hoewel die het toch al een paar jaar met een kanarie houdt. In het nachthok heb ik geen verwarming, ik woon in de polder dus echt niet beschermt en toch doen de tropen het uitstekend. Ik heb een goudfazant die al zo'n twee jaar los in de tuin loopt ondanks dat hij kan vliegen als de beste. Hij 'speelt' zelfs met de katten door

over ze heen te vliegen en weer terug te komen. De foto's zijn ongeveer twee jaar geleden genomen en inmiddels is de begroeiing weer wat dichtter geworden. Dit was mijn babbeltje. Ik hoop nog lang van mijn en onze vogels te genieten. Welnu Anneke, dat hopen we ook en wat deze rubriek betreft, ook in de volgende jaargang hopen we

er weer mee door te kunnen gaan. De eerste aanzet is inmiddels al weer gegeven maar als u de moeite wil nemen om wat foto's te maken en ons eens zo uitgebreid mogelijk te schrijven hoe uw volière is gemaakt, wat u aan vogels houdt et. etc., dan zullen we dat met erg veel plezier opnemen.

WOLRO NIEUWS BULLETIN

Plaats nu een **ELEKTRONISCHE LUCHTREINIGER**, voor STOF, STANK en bacteriën te vernietigen. Voor 50 m³ f. 235,- 45 m³ f. 275,-
100 m³ f. 355,- (met element) los element f. 67,-

HOKVERWARMERS, voor kille dagen weg te halen. 500 W met thermostaat van f. 59,50 voor f. 42,50

INSEKTENDODERS, ideaal om muggen en andere insecten te doden. Voor 15 m² f. 99,- Voor 50 m² f. 139,-

HOK- EN HUISBEVEILIGINGSKASTEN vanaf f. 189,-

Verder leveren wij **OBSERVATIESYSTEMEN, DRAADLOZE INTERCOOMINSTALLATIES.** Lees dit allemaal in onze gratis brochure.

Bel voor informatie 01807-1 89 12 of vul de coupon in.

WOLRO-Luchtreiniging

SMERENBURG 47
2931 RB KRIMPEN A/D LEK
TEL. (01807) 1 89 12
(iedere avond tot 22.00 uur en op zaterdag tot 17.00 uur).

BON

Gelieve mij te leveren:

De prijs: _____

Naam: _____

Adres: _____

Postcode + Plaats: _____

Gratis brochures: _____

Sporophila torqueola torqueola

Dit vogeltje (10 cm) wordt, als het verkrijgbaar is, aangeboden onder diverse benamingen zoals Domino paapje – Erst paapje - Kaneel paapje, maar helaas zijn deze benamingen onjuist. De engelse benaming White collared seed eater is nog de meest goede. Torques betekent **kraag**. Een goede Nederlandse benaming is dan ook Kraagpaapje. Nog beter zou zijn om de latijnse benaming aan te houden, omdat het tweemaal geplaatste torqueola al aangeeft dat er ook subspecies bestaan o.m. Sporophila torqueola morelleti – Sporophila torqueola mutanda en Sporophila torqueola sharpei.

We beperken ons nu echter tot het Kraagpaapje. De volwassen man toont een zwarte kop en nek m.u.v. de halszijden welke vuilwit tot wit zijn en doorlopen in de keel en kinvlak welke iets gelig van kleur is. De bovenborst toont een zwarte dwarsband. Borst en onderzijde kaneelkleurig. Rug en vleugeldek zwart met een bruine waas. Staart zwart. De snavel is grijsachtig zwart, poten grijs, ogen bruin. De witte vleugelvlak is in rusthouding niet altijd goed zichtbaar, tijdens het vliegen valt deze echter duidelijk op.

De pop is beduidend eenvoudiger van kleur, maar moeilijker te omschrijven. De gehele bovenzijde is olijfgroen bruin en de onderzijde is gelig, deze summiere omschrijving zou voor nog een aantal poppen van verschillende paapjesoorten kunnen gelden, hoewel er visueel toch duidelijke verschillende tinten waarneembaar zijn, de harde kleuren en scherpe scheidingsvlakken ontbreken echter.

Het Kraagpaapje is de enige soort van

het genus dat zo ver noordwaarts voorkomt in de Ver. Staten, maar alleen tot het lager gelegen dal van de Rio Grande in Texas.

Hoewel er m.i. betere zangers zijn, is de zang van de man aangenaam om te beluisteren.

Tekst: A. Mulder
Foto: C. Scholtz

Sporophila betekent zaadminnend, dit wil echter niet zeggen dat we met het voeren van zaad alleen deze vogels een groot plezier doen, we zullen er rekening mee moeten houden dat zij in hun natuurlijke omgeving een ruime voedselkeuze hebben en daar ook dankbaar gebruik van maken. Naast het normale tropenzaadmengsel, wat ik aanvul met wat extra witzaad en wat grovere zaadsoorten zoals gepelde haver, paddi en iets hennepzaad krijgen

ze dagelijks zo mogelijk vers geplukt onkruidzaad waarvan het brandnetelzaad hun uitgesproken voorkeur geniet. Krachtvoer ontbreekt niet en het bakje met insectenvoer heeft wel de gelijke belangstelling. Verder hebben ze dagelijks een stukje vers fruit zoals appel, peer, meloen, avocado wisselend tot hun beschikking. Hier nemen ze we wel iets maar niet veel van op. Pinky maden en fruitvliegjes worden graag opgenomen aangevuld met insecten welke zij tussen klimop en andere struikjes te pakken kunnen krijgen. En net als zoveel andere vogels, drinken ze graag wat honingwater.

Tijdens de broedtijd verdubbeld hun aandacht voor levend voer, en wordt slechts nu en dan de zaadbak bezocht. In april '82 plaatste ik een koppel in een ruime vliegkooi (150x70x40 cm). In deze kooi waren een aantal wilgentakken geplaatst en 3 verschillende typen nestkastjes. Gesloten met invlieggaat, half open en een z.g. kanarie nestkastje. De eerste 2 werd niet naar omge-

keken, in het kanariënestkastje namen ze soms samen plaats, maar van nestbouw was geen sprake. Agressief t.o.v. elkaar waren ze ook absoluut niet. Het was inmiddels mei geworden en tot mijn verwondering ontdekte ik op een avond toen ik thuis kwam van m'n werk, dat ze een begin van een nest hadden gemaakt, zo dicht mogelijk bij de bodem, in een vork van de wilgentakken. Het nest was vrij slordig en ruw, iets komvormig met onregelmatig opstaande randen. Als materiaal was wat kokos en veel sisal gebruikt. Ik kon helaas niet veel aan waarneming doen omdat ik de gehele dag van huis was. De volgende 5 dagen kon ik wel zien dat er iets aan het nest gedaan was, het werd wat voller, maar veel fraaier niet. Het legsel bestond uit 3 eitjes, groenachtig wit met donkere vlekjes. Ik heb alleen de pop zien broeden, en 4 x waargenomen dat de man de pop voerde. Na 12 dagen waren er twee jongen, waarvan de eerste de 5e dag en de tweede de 11e dag doodging. Oorzaak niet bekend. Zoals bij elk verloren broedsel is dit erg jammer, maar het positieve erin was dat dit koppel hun evt. mogelijkheden had aangetoond. Hierna heb ik in een buitenvolière van 2½ meter lang 1 meter breed en 2 meter hoog en voorzien van een nachthok dit koppel losgelaten. In de volière zaten al een koppel blauwkroontjes, een koppel Lentepapegaaitjes en vier stuks Ganges Brilvogels waarvan ik niet wist welke de mannen of de poppen waren. Vanaf het begin leverde dit totaal geen moeilijkheden op. Na ongeveer twee weken begonnen de Kraagpaapjes

weer met nestbouw, ze hadden een voorkeur voor licht gekleurd nestmateriaal, en bouwden, weer laag bij de grond, een los napvormig nest in een vlierstruik. Blijkbaar was dit niet de juiste plaats, want terwijl de pop nog met dit nest bezig was, begon de man zijn aandacht te geven aan een nestbakje welke ik vlak achter een vuurdoorn had geplaatst ook laag bij de grond. De volgende dag hadden ze een redelijke hoeveelheid nestmateriaal hier ingesleept, de randen staken weer wild en onregelmatig naar buiten, het kommetje binnenin was alleen wat zorgvuldiger afgewerkt met wat kokos en enkele veertjes. Hierin werden wederom 3 eitjes gelegd, een paring is door mij niet waargenomen. Na dertien dagen waren alle 3 eitjes uitgekomen. De pop broedde alleen, de man voerde haar af en toe op het nest. De pop verliet ook af en toe voor zeer korte tijd het nest voor voedsel en water. In hoofdzaak werd vanaf de 7e dag insecten en insectenvoer opgenomen. Toen de jongen uit het ei waren werd ijverig jacht gemaakt op vliegen en de door mij verstrekte spinnen waren bijzonder welkom. Ik weet niet of de man de eerste twee dagen de jongen ook voerde, ik heb dit niet kunnen waarnemen, vanaf de derde dag hielp hij in ieder geval ijverig mee. Op de achtste dag na het uitkomen kregen beide ouders weer belangstelling voor de zaadbak, dit werd van dag tot dag groter hoewel het levend voer niet werd vergeten, maar het opnemen hiervan werd belangrijk minder. De zesde dag heb ik

de jongen geringd met 2,3 mm ringen. Dit verliep vrij goed maar ik had de indruk dat de achterteen wat langer was als normaal bij jonge vogels. Geen verdere voorzorgsmaatregelen genomen, zoals het dof of zwart maken van de ringen.

Na twaalf dagen vlogen twee jongen uit en een dag later de andere. De bevedering was compleet op de staart na, deze was nauwelijks zichtbaar. Kleur iets donkerder dan de pop. Alleen de snafel en pootkleur was veel lichter. De jongen werden nog ruim veertien dagen bijgevoerd door beide ouders, na drie weken waren ze zelfstandig, en heb ik ze uitgevangen.

Na zes maanden, oktober '82 dus, kwamen bij twee van de jonge vogels duidelijk tekeningspatronen in de bevedering door, zoals een vage borstband, wat donkere veertjes op de bovenkop en aan de onderzijde werd het bruin goed zichtbaar, uiteraard erg vlekkelig en veel valer als bij de volwassen man. Zij zullen tot hun derde levensjaar moeten wachten voor dat ze de volle kleur en de scherpe tekening kunnen evenaren. Rest mij nog te vermelden dat tijdens de broedperiode de man behoorlijk agressief optrad als één van de medebewoners op ongeveer een meter afstand van het nest kwam. Al met al een leuk kweekresultaat, maar mijn grote vraag is nu, zal me de nakweek met deze jonge vogels ook gelukken? Ik ben in ieder geval al zo gelukkig geweest om nog een stel van deze mooie en aardige vogeltjes te kunnen aanschaffen, zodat ik onverwant kan starten.

G.J. van Gelder b.v. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075-311211

Uitsluitend verkrijgbaar in de dierspecialzaak

PRACHTVINKENSHOWS
BLIJDORP ROTTERDAM

Van 25 november 1983 tot 4 januari 1984

Rivièrahal Blijdorp

Mevr: J.L. Spenkelink-van Schaik
Soesterberg

De Vechtkwartel

Lat: Turnix pugnax
D: Laufhühchen
E: Bustard Quail
Mal: Poejoe

De Vechtkwartel is ongeveer even groot als de Chinese Dwergkwartel, het haantje is iets kleiner en het wijfje iets groter. Het is een gevlekte kof-fiekleurige vogel, waarvan het rugdek mooi bruin met lichte vlekken is. Op de schouders en rug wat kleinere vlekken, op het vleugeldek zijn de vlekken wat groter. Deze tekening ontstaat doordat er naast veren met een donker zoompje er veren zijn die vanaf de kop kleine lichte vlekjes aan een zijde vertonen. Bij de dekveren op de vleugel is het zoompje een donkerbruine band midden over de veer geworden en het vlekje heeft zich uitgebreid tot de onderste helft van de veer. Deze tekening loopt tot over de borst door. Bij het wijfje zijn de veren aan de keel zwartbruin, bij de man zijn die alleen iets bruiner. De buik en onderbuikveren zijn iets langer en hebben een wat roodbruine tint. De staart is kort. De poten zijn vleeskleurig en de snavel geel.

De verschillende soorten van de Vechtkwartel komen in verschillende werelddelen voor, behalve in Azië ook in Australië, Afrika en ook in Europa te weten in Spanje en Portugal de *Turnix sylvatica*.

Zoals u wel zult weten kent men in de tropen de hanengevechten, iets dergelijks kent men er ook met deze vechtkwartels. Als 's nachts in de hutten alleen de olielampen branden en er in het goen dus niets meer te doen is, komen de kwartels op het licht af. Daar worden de vechtkwartels gevangen en de vechtlustige wijfjes gebruikt om er hanengevechten mee te houden, maar

dan op kleinere schaal en vaak binnenshuis. Omdat de kwarteltjes zo klein zijn is dat te doen. Ze zijn dan ook op elke vogelmarkt voor een paar centen te koop. Zelf heb ik ze in Indië veel gehad, ze worden namelijk bijzonder tam. Als kind speelde je er mee, om ze over je vinger te laten springen of ze door bamboeringen te laten kruipen, kortom je liet ze allerlei circuskunstjes uitvoeren.

Toen ik ze enige jaren geleden in Nederland te koop aangeboden zag, besloot ik er enigen aan te schaffen. Toen ik echter meerdere mannen op een wijfje wilde kopen keek de importeur een beetje gek op. Zonder enige moeite kreeg ik drie mannen op een pop, ik plaatste ze in een volière waar ik Neophema's in hield en waar de bodem uit zuiver zand bestond. Aangezien in Nederland de temperaturen gedurende de dag en de nacht veelal sterk verschillen, besloot ik de volière met glas af te sluiten, waardoor mede de temperatuur in de volière flink kon oplopen. Als de zon op de volière scheen kon de temperatuur van de grond ook aardig stijgen. Aanvankelijk plaatste ik één popje met één haantje in deze volière. Al spoedig begon het haantje te baltzen en het popje naar een bepaald plekje tussen stenen te roepen. Ik had deze stenen erin gedaan om de natuur wat meer na te bootsen en een schuilplaats voor ze te creëren. Het popje legde vijf eieren die door het mannetje bebroed werden en na 28 dagen waren er drie kuikentjes. Daar ze in de natuur de eerste dagen uitsluitend van kleine insecten leven, kregen ze van mij het voer voor insectenetende vogels en wat hard gekookt eierdooier vermengd met wat fijn gemaakt beschuit. Alleen het haantje verzorgd de jongen. Hij voerde de jongen door het voer in de snavel te houden zodat de jongen het bij hem uit de bek konden

opeten. Ook het drinken van de jongen gebeurde op deze wijze, als het water van de ondersnavel valt valt de druppel in het geopend snaveltje.

De pop had ik inmiddels bij de tweede man gedaan. Ook daar liepen er na ongeveer een maand kuikens bij. Met het derde mannetje liep het slechter af. Daar ik geen volière meer over had, liet ik het wijfje bij de man zitten. Ook dit mannetje broedde de eitjes uit, maar toen de vier kuikentjes twee dagen oud waren, werd het popje agressief. Na een kort hevig gevecht was het met het haantje gedaan. De overgebleven twee jongen heb ik toen in een schoenendoos gedaan die 'op temperatuur' gehouden werd. De jongen heb ik gevoerd met een heel fijn penseeltje. Het eivoer gemengd met wat meel maakte ik met wat water nat. Zo liet ik telkens een druppel vanaf het penseeltje op het snaveltje van een jong kuikentje vallen. Het voeren duurde zo soms wel een uur. Ze moesten toevallig het bekje op het goede moment open hebben, zodat ze het voedsel binnen konden krijgen. Na drie dagen ging het al wat vlotter en om het uur kregen ze zo'n vijf druppels binnen. Daarna werden ze met wat langere tussenpozen gevoerd op de zevende dag om de drie uur. Daarna begonnen ze zelf aan gekiemde gierst te eten die hun op het penseeltje aangeboden werd. Na veertien dagen aten ze zelf. Ze hadden inmiddels een grotere ruimte ter beschikking gekregen. Als dierlijk voedsel gaf ik ze runderhart. In bevroren toestand is het gemakkelijk af te schrapen en is dan heel fijn van structuur. Men hoeft slechts de penseel erdoor heen te halen terwijl de kuikentjes het er dan vanaf pikken. Na enkele dagen mengde ik dit met wat eivoer en hierop groeiden de kuikens voorspoedig op. Jammer genoeg kreeg ik echter meer poppen als mannen uit mijn broedresultaat, dit terwijl deze vogel juist zo'n bijzondere broedwijze heeft met zo'n vijf mannen op één pop. De winter brachten ze bij mij door op een droge zandbodem met wat droog stro in een hoekje. Hier schuilden ze helemaal in weg. Het gebeurde dan ook een keer dat er een werd doodgetrapt. Als men er vlak bij stond doken ze in het stro weg. De vogels hebben zo'n schutkleur dat ze tussen al die dootie grasrietjes helemaal niet opvallen. Het is bijzonder jammer dat dit bijzondere vogeltje niet meer geïmporteerd wordt zodat de stam vermoedelijk door inteelt verloren zal gaan. Ze stammen uiteindelijk slechts van een mannetje af.

Tekst: Th. Cox.
Foto's: Ton de Bruijn

De streptopelia risoria ofwel lachduifje.

Toen ik een paar jaar oud was, ± 45 jaar geleden, ving mijn vader in de kippenren een Oostindisch duifje. Zoals mijn vader later vertelde zat het duifje op een gegeven moment zomaar bij de kippen te eten en na weinig moeite was het gevangen. Nadat mijn vader een kooi had getimmerd, kreeg het duifje een plaats boven de deur van de keuken. Tot op de dag dat mijn moeder naar het bejaardencentrum ging, 5 jaar geleden, heeft er op die plaats een Oostindisch duifje gezeten. In de volksmond heet het duifje hier in Brabant Oostindisch duifje, maar deze benaming is niet goed. De stamvader van dit gecultiveerd duifje leeft in Africa en heet *Streptopelia roseogrisa*.

Onze duif was een doffer, en zijn voor mij aangename roep was regelmatig te horen. Als ik schuin onder de kooi ging staan en ik riep een paar keer koe-koe-roe dan begon hij met diepe bewegingen te koeren. Bij iedere buiging lichtte hij een van zijn pootjes op. Schoolvriendjes die bij ons thuis kwamen, vonden dit erg grappig en vroegen dan

Pas veel later, ik was toen 14 jaar, kocht ik van een jongen een duivinnetje dat hij had gevangen. De prijs was f 1,50 en hier had ik enkele weken voor moeten sparen, maar ik had het er graag voor over.

En weer kreeg de doffer een duivinnetje, en ja hoor toen ging het vanzelf. Het ene stelletje na het andere kwam goed

groot. Het voer wat de duifjes toendertijd kregen was gewoon kippenvoer, maïs, haver, gerst en soms tarwe, oud brood en grit. Vanaf dat ik getrouwd

Gefriseerd

ben, heeft er bij mij wel bijna altijd ergens in de volière of kistkooi een of twee van die duifjes gezeten. Ook heb ik ze jaren gebruikt om er tropische duiven mee te kweken. Het zijn namelijk uitstekende pleegouders.

Enkele jaren geleden stuurde een collega vogelvriend uit Canada mij ver-

Witte zwartoog

steeds, of ik de duif nog eens wilde laten koeren en dit lukte altijd.

Toen ik een jaar of tien was leende ik van een boer uit de buurt een duivinnetje met de bedoeling om er jongen van te kweken. Maar er kwam niets van terecht, steeds onbevuchte of slechte eieren.

Jonge bonte

Bont

Isabel met jong

schillende mutaties van deze duif. Het waren verschillende kleuren die ik nog nooit gezien had.

Zoals u op de foto's kunt zien zijn er twee soorten bonte, de wildbonte en de isabelbonte. De normaal isabellen zijn soms wat lichter of donkerder van kleur. De kop van de perzikkop is perzikkleurig, daarvandaan de naam. De silky is een zijveder die men in alle kleuren kan kweken. Het nadeel van deze soort is dat deze niet goed kan vliegen omdat de lucht door de veren heen gaat, maar voor de liefhebber toch mooi en apart. Ik verwacht, als men deze duifjes doelbewust kweekt dat er nog meer mogelijkheden zijn i.v.m. mutaties. Erg prettig is het dat de duifjes niet veeleisend zijn. Ik voer ze half om half gemengd tropen en tortelduivenvoer. Verder grit, mineralen en groenvoer. Als de duifjes jongen hebben voer ik ze wat eivoer met universeel bij en hier doen ze het prima op. Dit alles bij elkaar, duifjes, waar men veel plezier aan kan beleven.

Wat natuurlijk wel erg jammer is, is het feit dat deze duifjes sinds enkele jaren niet meer worden gevraagd door de NBvV. Ik kan niet begrijpen dat dit besluit genomen is, omdat wij, kwekers van deze duifjes ons bij geen duivensportbond of pluimveevereniging kunnen aansluiten. Wij zijn van mening dat wij ook thuis horen bij een vogelbond en voor ons is dat een organisatie als de NBvV. Deze duifjes zijn erg mak en mooi om te zien en daarom ook heel goede TT-vogels.

Ik hoop dat door dit artikeltje de be-

langstelling zal zijn gewekt bij de tropische duifskwekers en dat de NBvV zal willen terugkomen op haar eerder genomen besluit.

perzikkop

Wildvorm

EEN UITVINDING DIE U VEEL TIJD EN GELD KAN BESPAREN.

De KAF-O-MATIC® is een unieke uitvinding. In minder dan 30 seconden kunt u met dat apparaat het kaf van het zaad scheiden.

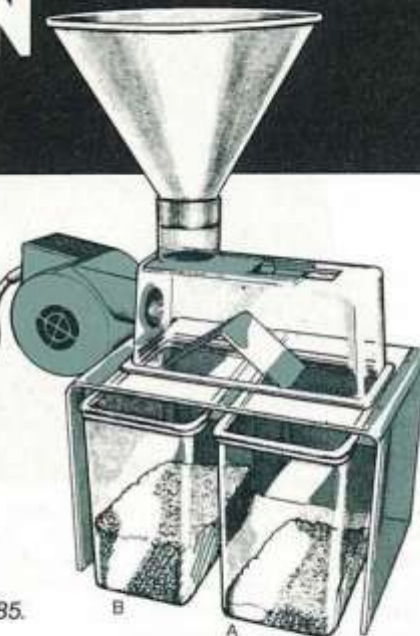
Het systeem is eenvoudig: In de trechter boven het apparaat deponert u het zaad inclusief het kaf. De motor die u reeds hebt aangezet, blaast het kaf, dat veel lichter is dan het zaad, in het bakje A. Het zwaardere zaad valt in bakje B. Uiterst gemakkelijk schuift u de bakjes uit de KAF-O-MATIC®. Met het schuifje aan de bovenzijde, kunt u zelf de stand instellen.

Op deze manier wint u maar liefst 95% van het zaad terug. De KAF-O-MATIC® kan op het lichtnet worden aangesloten. (220 Volt). Adviesprijs f 179,50 (incl. BTW).

Voor verkoop en informatie:

KEMO-ALKMAAR

Verdronkenoord 48, 1811 BG Alkmaar. Telefoon 072-15 57 85.

WAARDECOUAPON

Bij inlevering van deze waardecoupon op de beurzen Vogel '84 in Breda en de Kampioen in Zutphen ontvangt u bij aankoop van een KAF-O-MATIC (zie boven)

een korting van fl. 24,50

In plaats van de adviesprijs van f 179,50 betaalt u nu f 155,- (incl. BTW).

De roodkoppapegaaiamadine en zijn mutaties

(*Erythrura psittacea*)

(Slot)

Doordat ik nogal wat contacten heb in de vogelwereld stoot je nog wel eens op een mutatie. Daar ik van allerlei soorten en kleuren vogels dia's maak en er de eigenaar van het vogeltje meestal ook een aantal daarvan ter beschikking stel, word ik nog wel eens gebeld van joh kun jij voor mij van die en die vogel eens een paar dia's maken. Op deze wijze snijdt het mes aan twee kanten, ik krijg op den duur een mooie verzameling dia's en de eigenaar heeft er ook nog wat aan overgehouden. Op deze wijze ben ik aan de dia's van de zeegroene en de bonte roodkoppapegaaiamadine gekomen, evenals aan de kweekgegevens welke ik uit de administratie heb mogen putten.

Als ik een mutatie zie dan vraag ik mij altijd af hoe is die kleur ontstaan en hoe vererft hij?

Hoe de kleur van een mutant ontstaat, kan ik zelf wel beredeneren, maar hoe hij vererft, daarvan ben je afhankelijk van de kweker welke deze vogel in zijn bezit heeft. Termen als dominant, geslachtsgebonden en autosomaal recessief zijn vaak abacadabra voor ze. Op zich is dit helemaal niet zo erg, er zijn altijd wel kwekers in eigen vereniging die er wel iets van afweten. Naar mijn ervaring wordt er meestal wel een kweekadministratie bijgehouden, echter niet geheel volledig waardoor er bijna niet achter te komen is hoe een mutant vererft.

Waaruit dient een kweekadministratie te bestaan?

- Ringnummers, jaartal en kleur van de ouders eventueel ook nog de voorouders als daar achter te komen is
- Geboortedatum, ringnummers, kleur en geslacht van de jongen. Als er een mutant ingekweekt is dan ook het al of niet split zijn voor een bepaalde factor aangeven

Met deze gegevens kun je n.l. wat

doen, ik zal hiervan twee voorbeelden geven.

Stel dat we in het bezit gekomen zijn van een gemuteerde vogel en we weten niet waar hij uitgekomen is of we hebben hem gewoon aangekocht. Vaak zijn het de poppen die zich als eerste mutant aandienen, laat ik die dus maar als eerste voorbeeld behandelen.

We schaffen hierbij een goede wildvorm man aan, deze gepaard aan onze mutant pop, dan zijn er twee mogelijkheden qua uiterlijk van de jongen en wel:

a. alle jongen zijn uiterlijk wildvorm van kleur

Tekst en foto's Henk de Vos

b. enkele jongen tonen de mutatie, zowel mannen als poppen.

We hebben dan te doen met een dominante vererving, split vogels bestaan er dan absoluut niet.

In principe hoeven we dan maar een vogel aan te schaffen om met deze mutatie te kunnen gaan kweken.

Bij de jongen van de uitkomst (a) is het wat lastiger. We weten niet of ze autosomaal recessief of geslachtsgebonden vererven. We kunnen pas in het tweede kweekjaar erachter komen hoe ze vererven, daar zetten we de volgende paringen voor op:

a. Zoon x moeder

b. Broer x zus

c. Zoon x wildvorm pop.

Paring a en b geven weer mutant jongen terug, bij paring c kunnen er alleen maar mutant poppen geboren worden indien deze mutatie **geslachtsgebonden** vererft. Hoe kun je daar nu precies achter komen. Ik hoop dat het duidelijk

is dat dit alleen maar via een goede kweekadministratie kan.

Van één ding kunnen we ten alle tijden zeker zijn, de mannen zijn altijd split voor de mutatie. De poppen kunnen alleen maar split zijn als het een recessieve factor is die deze mutatie veroorzaakt. Aan de hand van de uitslagen welke we uit de paringen a, b, en c gekregen hebben kunnen we bepalen welke vererving op deze mutant van toepassing is.

Als eerste ga ik ervan uit dat hij recessief vererft, de uitkomsten zijn dan:

a. Zoon x moeder =

25% wildvorm jongen die split mutatie zijn

75% mutant jongen, zowel mannen als poppen

b. Broer x zus =

25% wildvorm jongen

25% wildvorm jongen die split mutatie zijn

50% mutatie, zowel mannen als poppen

c. Zoon x wildvorm pop =

25% splitvogels en 75% wildvorm vogels.

Als tweede ga ik ervan uit dat deze mutatie geslachtsgebonden vererft

a. Zoon x moeder =

25% mutatie mannen

25% wildvorm mannen die split mutatie zijn

25% mutatie poppen

25% wildvorm poppen

b. Broer x zus =

25% wildvorm mannen (dus niet split)

25% wildvorm split mutatie (en waar zie je het verschil aan)

25% wildvorm poppen

25% mutant poppen

c. Zoon x wildvorm pop =

Uitkomsten gelijk aan paring b, daar de pop uit paring b, ook niet split mutatie is.

Bij geslachtsgebonden vererving kunnen de poppen niet split zijn

Foto 1

Wildvorn

Foto 3

De /

ose /

Foto 2

Zeegroene

voor deze factor doch hem alleen maar uiterlijk laten zien.

De voorgaande paringen waren gebaseerd op een mutant pop, laten we nu eens zien wat voor uitkomsten je krijgt als je een mutant man hebt waarvan je niet weet hoe hij vererft, en deze paart aan een wildvorm pop. Je kunt dan drie mogelijkheden krijgen.

- a. Alle jongen zijn wildvorm split mutatie (recessieve vererving)
- b. Alle poppen zijn mutant (geslachtsgebonden vererving) mannen zijn split
- c. Ongeveer de helft van de mannen en poppen zijn mutant (Fact Dominante vererving) de uiterlijke wildvorm vogels zijn dus **niet** split voor de mutatie.

Uit bovenstaande blijkt wel hoe belangrijk het is wat voor kleur en welk geslacht de jongen hebben om vast te stellen welke vererving van toepassing is op de mutatie. Je kunt dan nl veel sneller het bestand uitbreiden en de mutatie veilig stellen. Tevens krijg je later geen klachten van kopers dat een split vogel niet split blijkt te zijn, doch een gewone wildvorm. U zult zich wel afgevraagd hebben waarom dat stukje over de kweekadministratie erbij gehaald. Toen ik trachtte om achter de vererving van de zeegroene en de bonte rookoppapegaaiamadine te komen kreeg ik vele versies van hoe ze vererfden. Voor de zekerheid meerdere kwekers van deze vogels gebeld en hieruit de vererving van de zeegroene en de bonte gedestileerd. Maar voor ik hier op in ga laat ik eerst maar eens wat over de zeegroene in het algemeen vertellen.

Het eerste wat opvalt bij dit vogeltje is dat het kopmaskertje niet meer rood maar oranje is geworden waardoor ik de naam zeegroene rookoppapegaaiamadine eigenlijk niet meer vind passen. Want waar is zijn rode kopmasker gebleven? Moeten we hem dan oranjekoppapegaaiamadine gaan noemen, ook hierbij zet ik vraagtekens. Belangrijker vind ik dat dit soort muta-

osel

De l

ties behouden blijft en er niet alleen maar op hoeveelheid gekweekt wordt, maar ook op kwaliteit, zodat er sterke gezonde stammen ontstaan. Maar hoe doe je dat? Naar mijn ervaring lukt dit het beste door regelmatig wat vers bloed in een stam te brengen en hoofdzakelijk split vogels aan een mutatie te paren. Het gevaar moet niet onderschat worden dat er door steeds mutant x mutant te paren, er problemen kunnen komen met de bevedering (rafelig etc.), het formaat en als laatste de levensvatbaarheid van de jongen in het nest en later tijdens de eerste rui.

Bij een zeegroene vers bloed inkweken is niet zo moeilijk daar deze mutatie volgens de kwekers daarvan geslachtsgebonden vererft. Paart men een zeegroene aan een wildvorm pop dan krijgt men direct weer zeegroene poppen en wildvorm/split zeegroene mannen.

Als we zo'n split man terug paren aan een zeegroene pop dan krijgen we de volgende jongen nl 25% wildvorm split zeegroene mannen, 25% zeegroene mannen, 25% zeegroene poppen en als laatste 25% wildvorm poppen die beslist **niet split** kunnen zijn voor de zeegroenfactor.

We hebben dus nu voor ca 50% zeegroene nakomelingen en ca 25% split vogels (mannen). Ik weet wel het is ó zo verleidelijk om mutant x mutant te paren, je hebt tenslotte meer mutant vogels maar m.i. op den duur toch minder vogels door verzwakking van de vogels door sterfte tijdens de rui etc.

Als laatste paring wildvorm/zeegroen x een wildvorm pop, hieruit krijgt men ca 25% wildvorm mannen, 25% wildvorm mannen die split voor zeegroen zijn, 25% zeegroene poppen en 25% wildvorm poppen.

Deze paring kan ik niet aanbevelen daar je bij de mannen niet kunt zien of ze split voor zeegroen zijn of niet. Vaak worden deze vogels, als men een eerlijke kweker heeft, als kans split vogels te koop aangeboden. Hoe ben ik nu aan de naam zeegroen gekomen? Door provisorisch veronderzoek heb ik de conclusie getrokken dat de benaming **blauwe** roodkoppapegaaiamadine, zoals hij op dit moment te koop wordt aangeboden, niet juist is. Deze mutatie wordt veroorzaakt door een carotenoid reductie die niet geheel volledig is. Het carotenoid wordt voor zover ik dat

heb kunnen bekijken voor ca 50-70% gereduceerd waardoor hij toch een vrij blauwachtige kleur krijgt en de naam blauwe roodkop dan snel gegeven is. De blauwe roodkop zal naar mijn verwachting een cremeachtige stuit en kopmaskerkluur krijgen. De tijd zal leren of ik gelijk heb.

De bonte roodkop heeft mij qua vererving en zijn wisselend uiterlijk nogal wat kopzorg gegeven, maar nadat ik bij de heren van Voorst en van den Berg hun kweekadministratie had doorgekeken zag het werkelijk bont voor de ogen. Na lange tijd plussen en minnen, kweekuitslagen vergelijken, de vereringsregels volgens Mendel maar weer eens doorgelezen en toen de knoop maar doorgehakt.

Deze mutatie vererft zowel dominant als recessief, dit volgens die kweekuitslagen. Bij de Japanse meeuw en de grasparkiet kennen we ook iets dergelijks, bij de Japanse meeuw als een uiterlijk witte vogel. Dus op zich vererft deze bontfactor niet zo vreemd of onbekend, maar wat wel moeilijk te verklaren is, dat hoe ouder de vogel wordt hoe bonter ze worden. Dit zal waarschijnlijk de invloed van 'bijgenen' zijn. Maar laten we eerst het uiterlijk van de vogels eens bekijken. Als u op foto 1 de linkervogel eens bekijkt dan ziet u dat die nog vrij groen is, deze heeft nl de jeugdruï net doorlopen en toont reeds enkele bonte veertjes. In het nest kennen we nl twee verschijningsvormen, de geheel groene met een gele snavel of tweekleurige snavel en de vogel die al enkele bonte veertjes laat zien. Over het algemeen worden de vogels die in het nest al enkele bonte veertjes hebben niet zo bont als de vogels die groen uit het nest komen. Hoe dit kan, ik zeg het eerlijk ik weet het niet en kan er ook geen verklaring voor vinden. De linker vogel is het type dat groen uit het nest komt, de jeugdruï doorloopt en dan het uiterlijk van de rechtse vogel op die foto krijgt. Hoe dit bontpatroon wordt verdeeld is niet te voorspellen en is m.i. afhankelijk van welke bontfactor de vogel in zich heeft. Vaak ruien ze niet verder uit dan de rechtse vogels op alle foto's en dit varieert van 30-60% met de opmerking erbij dat het bontpatroon erg vlekkelig en onregelmatig is. Maar als we nu de vrijwel gele roodkop eens bekijken op **foto 2 en 3** dan zien we dat deze vogel

vrijwel geheel geel is geworden met nog enkele grote vleugelpennen die nog groen van kleur zijn en dan vraag je je af is dit nog bont. Op den duur verwacht ik dat door selectie er gele roodkoppapegaaiamadines zullen komen met een volle rode kop en stuitkleur. Dit zal dan moeten geschieden door middel van de juiste paringscombinatie van dominant bont met recessief bont. E.e.a. ben ik aan de hand van kweekadministraties te weten gekomen en heb de conclusies getrokken dat er enkelen dubbelfactorig dominant bonte zijn, maar dat er tevens recessief bontfactorigen en combinaties van deze twee bontfactoren moeten zijn. Uit de volgende paringen heb ik deze informatie geput, rekening houdend met de verschillende uiterlijken van de vogels nl:

- Vogels welke uiterlijk geen bont tonen
 - Vogels welke na de 2e of 3e rui 40-50% bont tonen
 - Vogels welke na de 2e of 3e rui vrijwel geheel geel uitruien met nog maar enkele groene vleugelpennen.
- Voorlopig noem ik voor het gemak deze vogels type a, b, en c.

Type a. is m.i. een recessief bonte split vogel of een wildvorm, hiervoor heb ik de formule

$$\frac{D^* r^*}{D^* r}$$

aangehouden

Type b. is m.i. een enkelfactorige Dominant bonte split rec. bont of een rec. bonte. Dit is vrij moeilijk van elkaar te onderscheiden qua bontpatroon.

Voor de enkelfact. Dom. bonte de formule

$$\frac{D^* r^*}{D^* r}$$

Voor de rec. bont de formule

$$\frac{D^* r}{D^* r}$$

Type c. dubbelfact. Dom. bont die tevens dubbelfact. rec. bont is, of enkel dom. bont + dubbelfact. rec. bont, hiervoor de formules

$$\frac{D^* r^*}{D^* r} \text{ of } \frac{D^* r}{D^* r}$$

Voorstaande erfactoren heb ik aangenomen om de kweekuitkomsten te kunnen verklaren en hoe vreemd het ook klinkt het kopt vrij aardig.

Aan de hand van kweekuitkomsten zal ik nu een aantal paringen in schema uitwerken met vermelding van het bonttype.

1. 2fact. Dom. bont + 2fact. rec. bont × wildvorm pop.

$$\frac{D^+ r^+}{D^+ r^+} \times \frac{D^+ r^+}{d^+ r^+} \quad 100\% \text{ enkel fact. Dom. bont split rec. bont uiterlijk zijn dit bonten type b.}$$

2. 2 fact. Dom. bont + enkel fact. rec. bont × wildvorm pop

$$\frac{D^+ r^+}{D^+ r^+} \times \frac{D^+ r^+}{d^+ r^+} \quad 50\% \text{ enkelfact. Dom. bont}$$

50% enkel fact. Dom. bont + enkelfact. rec. bont uiterlijk zijn ze vrijwel allen gelijk aan elkaar voorzover je van gelijk getekend kan spreken bij bonten **Type b.**

3. Dubbelfact. Dom. bont × wildvorm

$$\frac{D^+ r^+}{D^+ r^+} \times \frac{D^+ r^+}{d^+ r^+} \quad 100\% \text{ enkelfact. Dom. bont, uiterlijk type b vogels}$$

4. Enkelfact. Dom. bont + dubbelfact. rec. bont × wildvorm

$$\frac{D^+ r^+}{D^+ r^+} \times \frac{D^+ r^+}{d^+ r^+} \quad 50\% \text{ wildvorm split rec. bont}$$

50% enkelfact. Dom. bont split rec. bont (type b)

5. enkel fact. Dom. bont + enkel fact. rec. bont × enkelfact. Dom. bont + enkelfact. rec. bont

$$\frac{D^+ r^+}{D^+ r^+} \times \frac{D^+ r^+}{d^+ r^+} \quad 100\% \text{ enkelfact. Dom. bont, uiterlijk type b vogels}$$

De vogels uit de vakken: 1-2-3-4-5-7-10 en 13 zijn vogels **type b**

De vogels uit de vakken: 6-8-11-12-14-15 en 16 zijn vogels **type c**, dus uiterlijk de vrij gele vogels met nog enkele groene vleugelpennen daar m.i. de twee bontfactoren nog onvolkomen samenwerken om een geheel gele roodkop te geven zonder die enkele groene vleugelpennen. Hierbij moet ik opmerken dat deze geheel gele vogels er al wel geweest zijn maar geen lang leven beschoren waren. Misschien is hier

	D ⁺ r ⁺	D ⁺ r	D ⁺ r ⁺	D ⁺ r
D ⁺ r ⁺	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$
D ⁺ r	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$
D ⁺ r ⁺	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r^+}{d^+ r^+}$
D ⁺ r	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$	$\frac{D^+ r}{d^+ r^+}$

afkortingen symbolen: D = Dominant
r = Recessief

vak	kleur	deel
1	wildvorm	1/16
2-5	wildvorm/rec. bont	1/8
3-9	1 fact. Dom. bont	1/8
4-7-10-13	1 fact. Dom. bont/rec. bont	1/4
8-14	1 fact. Dom. bont + dubbel fact. rec. bont	1/8
12-15	2 fact. Dom. bont/rec. bont	1/8
11	2 fact. Dom. bont	1/16
6	rec. bont	1/16
16	2 fact. Dom. bont	1/16

sprake van een bepaalde zwakte of lethalfactor, dit moeten we nog maar even afwachten

Ik hoop dat het duidelijk geworden is dat deze bontvorm erg ingewikkeld in elkaar zit, daar uiterlijk vrijwel niet te zien is of we met een dom. bonte te doen hebben of met een rec. bonte. Combinaties van deze twee zijn ook niet te onderscheiden, waarbij verklaard is dat als men twee uiterlijk bonte vogels aan elkaar gepaard heeft er dan ook nog uiterlijk wildvorm jongen geboren kunnen worden. Deze kunnen split voor rec. bont zijn wat dan weer verklaart dat twee uiterlijk groene vogels enkele bonte jongen geeft van **type b**, waarvan men mag aannemen dat ze rec. bont zijn.

De laatste tijd wordt veelvuldig de vraag gesteld, kan ik die vrijwel gele bonte aan een zeegroene paren om zeegroen bonte te krijgen. Theoretisch moet dit kunnen en om direct zeegroen bonte te krijgen paren we een zee-

groene man aan een 2 fact. Dom. pop (type c vogel) hieruit krijgen we dan groene enkelfact. dom. bonte mannen die split zeegroen zijn en zeegroen enkelfact. dom. bonte poppen.

De volgende vraag die dan gesteld wordt is hoe zal die er uit gaan zien. In theorie vertel ik ze dan dat er sprake is van twee verbiesfactoren, het zwarte eumelanine en het gele en rode carotenoïde worden gereduceerd. Kortweg gezegd het geel is niet geel maar meer lichtgeel tot wit en het rood zal oranje-kleurig zijn. Of dit mooi zal zijn, persoonlijk vind ik van niet maar ieder zijn eigen smaak. Ik ben van mening dat het mooie contrast wat we hebben bij de wildvorm en de bonte roodkop dat dit bij de zeegroen bonte verloren gaat.

Hetgeen mij nog even van het hart moet, en dan stop ik ermee, bezint erge ergens aan begint d.w.z. hou het bont bij het bont en de wildvorm bij de wildvorm.

Deysel

Deysel

Zebra vinken in 50 kleurslagen

Bruin pastel

Tekst: Hans Klören
Foto: Ton de Bruyn/Dick Offerman

In het artikel over de grijze pastellen heeft u kunnen lezen dat er eigenlijk maar bitter weinig grijze pastellen op de TT's te bewonderen zijn. Bij de pastellen in het bruin is dat duidelijk anders. Niet dat de bruine pastellen in zulke grote aantallen worden ingezonden, maar op veel tentoonstellingen kom je ze wel tegen. Het komt ook regelmatig voor dat een bruine pastel op een ereplaats eindigt, een verklaring is mogelijk dat de pastelinten in het bruin beter tot hun recht komen dan in het grijs. Zeker is in ieder geval dat de grote kleurcontrasten, die soms bij de grijze pastellen waar te nemen zijn, bij de bruine pastellen nagenoeg niet voorkomen. Dit is waarschijnlijk ook de reden waarom er veel meer met de bruine pastellen wordt gekweekt dan met de grijze pastellen. Nu moet u niet denken dat het allemaal zo eenvoudig is om goede bruine pastellen te kweken. Ook bij deze kweek zullen veel zebra vinken geboren worden die voor de tentoonstelling minder geschikt zijn.

Een goede pastel-zebra vink moet een vogel zijn die in alle onderdelen zo gelijkmatig mogelijk is opgebleekt. Voor de lichaamskleur, de wangvlek en de flanktekening zal dat in de meeste gevallen geen problemen geven. Wat de pastellen echter wel vaak hebben is een te donkere oog- en snavelstreep. De concentratie van het donkere pigment is bij de zebra vinken het hoogst in deze twee veerveldjes. Wan-

neer wij even stellen dat een goede pastel zebra vink een vogel is waarbij de kleur en de tekening voor 75% moet zijn opgebleekt, dan kunt u zich mogelijk voorstellen dat een veerveld dat lichtbruin van kleur is waarin die reductie plaats vindt dan bijna geen kleur meer bezit. Hebben wij te maken met een zeer donkerbruin veerveld, dan heeft die 75% reductie natuurlijk wel wat effect, maar er blijft toch nog wel het nodige pigment over zodat de indruk wordt gewekt dat de kleur en de tekening niet gelijkmatig is opgebleekt.

Het is een bekend gegeven dat uit de paring pastel x pastel ongeveer 25% van de gelegde eitjes niet tot ontwikkeling komen. Dit heeft namelijk te maken met de 'letaalfactor'. Dit is een erfelijke eigenschap die een kiem remt in de ontwikkeling, of zoals bij de pastel zebra vinken het geval is, de kiem doet afsterven. Om deze reden worden pastel bruinen altijd gekweekt in combinatie met normaal bruin. Uit een dergelijke paring: pastel x normaal worden net zo veel pastellen geboren als normaal gekleurde zebra vinken. De normaal bruine zebra vinken uit een dergelijke kweek zijn overigens voor de tentoonstelling minder geschikt omdat ze meestal erg vaal van kleur zijn. Ook zou ik niet willen aanraden om deze normaal bruinen te gebruiken voor de brunkweek.

Bij de keuze van een partner voor de kweek met een bruine pastel is het

raadzaam om te letten op de kleur van de oogstreep. Bij de normaal bruinen kunnen wij namelijk een vrij groot verschil zien in kleurdiepte van de tekening. De vogels met de bleekste tekening moet u uitzoeken voor de pastelkweek. Verder moet u er voor zorgen dat deze normaal bruine ook niet te 'warmbruin' van kleur is, de wat vaalgekleurde normaal bruine zebra vinken lenen zich hiervoor het beste.

Wanneer u bruine pastellen gaat uitzoeken voor de kweek van tentoonstellingsvogels, kunt u eigenlijk al volstaan met de aanschaf van slechts één vogel. Het beste kunt u dan een pastel man aanschaffen, bij de mannen kunt u namelijk vaststellen of inderdaad alle tekeningonderdelen min of meer gelijkmatig zijn opgebleekt. Bij een pop kunt u bijvoorbeeld niet de kleur van de wangvlek beoordelen. Bij de aan te schaffen man moet u er ook op letten dat deze man in het bezit is van een gave borsttekening. Veel pastellen hebben namelijk een minimaal borststreepje, volgens de standaard moet dat streepje ook bij de pastellen minimaal 4 mm zijn. In de aanhef van dit artikel heeft u kunnen lezen dat de kweek van bruine pastellen wat eenvoudiger was dan de kweek van grijze pastellen, maar zo simpel is het natuurlijk ook weer niet. Niet elke bruine pastel is een tentoonstellingsvogel bij het bekijken van de kleurplaat zult u het met mij eens zijn dat het wel de moeite van het proberen waard is.

Namens het bondsbestuur,
iedereen hartelijk dank voor
de warme belangstelling.

FAUNA-SCHOUWLAMP

fauna schouwlamp

- huis van hoogwaardig geborst aluminium
- eenvoudige bediening
- perfecte doorklaring voor alle soorten eieren
- verkrijgbaar in zwart, lichtblauw en lichtgroen
- gratis 2 batterijen op blisterverpakking
- lampen en batterijen los te verkrijgen
- compacte lichtbundel voor directe belichting

Een onmisbaar hulpmiddel voor de kweker bij de controle van broedplaats en het opsporen van ontzvruchte eieren.

U kunt onze artikelen kopen bij iedere goede specialzaak. Informeer anders bij onze fabriek.

Fauna metaalwaren b.v.
 Hoofdstraat 138a
 5171 GM Kaatsheuvel
 Telefoon 04167-74114
 Corr-adres: Postbus 148
 5170 AC Kaatsheuvel

VOGELIEFHEBBERS KENNEN '1

Vogelspecialzaak

JAN GRAUWELMAN

OLMENLAAN 44 - ZWANENBURG N.H.
 TELEFOON 02907-45 26

Wij hebben regelmatig in voorraad:
 Papegaaien, Parkieten, Larij's, Tropische Zaad-, Vruchten- en Insectenetende Vogels. Verder leveren wij alle soorten voeders en benodigdheden voor uw hobby.

GEZA SEPT

Een oud en beproefd middel voor de gezonde en zieke vogel.

in flessen van 50 ml
 100 ml
 200 ml
 halve liter en liter

ook een goedkoop middel, dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Bij de Dibevo vakhandel

Populierstraat 121-123 - Den Haag
 Tel. 070-60 23 84

W. ROUPPE VAN DER VOORT

Vogels zijn dol op Kasper Faunafood.

En gelijk hebben ze!

KASPER FAUNAFOOD

Postbus 300, 3840 AH Harderwijk, Telefoon 03410-15354

„ANIMALI”

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK
 POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303
 TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS

Vragen te koop: kanaries, poppen, mannen, alle kleuren. Postuurkanaries en waterslagers. Betalen de hoogste prijs.

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst
 Vogelliefhebbers bezoekt ons park!
 Verkoop ook gedurende het weekeinde!

BLANKESTIJN'S PET FARM B.V.

Turbinestraat 22
 3903 LW Veenendaal
 Telefoon 08385-14530

VOGELHANDEL

Wij vragen te koop: alle soorten kleur-, zang- en postuurkanaries.

ysel

De

SPEURPUZZEL

Zo doe je dat

Onder het diagram staan 15 Nederlandse namen van vogelsoorten. Die vogelnamen zijn kris kras in het diagram verborgen. Met kriskras wordt bedoeld van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden, van beneden naar boven, schuin van boven naar beneden of schuin van beneden naar boven. De letters mogen meer dan één keer worden gebruikt. Het is de bedoeling dat u alle gevonden vogelnamen in het diagram doorstreept. Als u dit gedaan heeft, noteert u de niet doorgestreepte letters van links naar rechts en regel voor regel achter elkaar, samen vormen ze een zin.

Hoe luidt die zin ??????

Oplossingen tot 15 januari 1984. UITSLUITEND PER BRIEFKAART, aan het redactieadres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Onder de goede oplossingen worden weer een aantal boekwerken verloot.

```

G O U D V I N K E A K
O R V Y F V E N D T O
U T I G J I A I L A E
D O R N R N E V I D K
B L E A L K O A R R O
U A N L A N L R T D E
I A S M E L Y B S B K
K N E U E O F E A N S
J D V S A N V Z N V D
E O O G E L I L R I U
E R F H E B N B O E I
R E T T U P K R D S F
    
```

Goudbuikje

Goudvink

Kea

Koekoeksduif

Zebravink

Ortolaan

Kanarie

Rosella

Kneu

Mus

Olijfvink

Dornastrilde

Vink

Alk

Putter

Atlas Grote Parkieten	/ 25,—
Atlas met 100 exotische prachtvinken in kleur	/ 25,—
Australische papegaaien en parkieten, A. Rutgers	/ 57,50
Australische prachtvinken, C.A.F. Enehjelm	/ 9,—
Encyclopedie voor de vogelliefhebber, 4-delig	/ 360,—
Exotische vogels in kleur, Chr. Walraven	/ 20,—
Fazanten, Howman	/ 15,50
Geneeskrachtige en giftige planten	/ 9,50
Geslachtsbepaling bij vogels, Drs G.Th.F. Kaal	/ 45,—
Gezondheidszorg bij kromnavels, Drs G.Th.F. Kaal	/ 27,50
Gids voor de vogels van Europa, Elsevier	/ 26,50
Handboek voor de zangkanariekeuker, P. Kwast	/ 31,25
Hebt u ook al een papegaai, R.R.P. v.d. Mark	/ 15,25
Kanaries, redactie Thijs Vriends	/ 35,—
Kanaries houden als liefhebberij, R.R.P. v.d. Mark	/ 19,50
Kleurkanaries kweken kunt u ook, H.J. Veerkamp	/ 22,25
Kleurparkietenboek, alles over grasparkieten, A. Rutgers	/ 57,50
Kunt u mij kweken, mevr. Spenkelink	/ 37,50
Kwartels en Fazanten, A. Rutgers	/ 57,50
Kwartels en Patrijzen, R.R.P. v.d. Mark	/ 16,50
Kweken van vogels, J.P. Holsheimer	/ 42,75
Lor's, F. Beswerda	/ 15,90
Onze papegaai, Chr. Walraven	/ 13,90
Papegaaien en parkieten als liefhebberij, v.d. Mark	/ 15,75
Papegaaien in kleur, C. Enehjelm	/ 24,25
Parrots of the world, J.M. Fosshaw	/ 135,—
Pietpraat over kleurkanaries, J. Kuiper	/ 28,25
Pietpraat over postuurkanaries, J. Kuiper	/ 35,—

Prachtvinken, Robiller	/ 69,50
Thieme's Volièreboek, C.E. van Berkel	/ 52,—
Tropische vogels, H. Bechtel	/ 11,—
Tropische volièrevogels in kleur, deel 1, A. Rutgers	/ 22,50
Voeding van vogels, J.P. Holsheimer	/ 42,25
Voedseldieren voor o.a. volièrevogels	/ 9,60
Vogelkinderen en hun ouders, S. Hoehner	/ 11,75
Vogels die vragen worden overgeslagen, J. v. Himbergen	/ 22,—
Volièrevogels in kleur, Avon/Tilford	/ 19,90
Vogels zien en leren kennen, Dr. W. Tiede	/ 16,25
Waterslagers en harzlers, M. van Woelk	/ 12,50
Wat bloeit in bos en heide	/ 10,50
Wat bloeit langs onze wegen	/ 9,40
Wildzang, v.d. Mark	/ 16,25
Weiden en akkers	/ 9,40
Zien is kennen, N. Binsbergen	/ 24,90
Zebravinken, Hans Klören	/ 39,50
1000 Vogels in kleur	/ 79,50

DUITSTALIGEN met zeer veel kleuropnamen. Erg goed!	
Unzertrennliche-Agapornis	/ 39,80
Südamerikanische Sittiche	/ 39,80
Amazonen	/ 46,—
Kakadus	/ 46,—
Papageien und Sittiche der Welt	
Band 1: Sittiche 144 schitterende kleuropnamen met goede beschrijving	/ 70,—
Band 2: Papageien 163 schitterende kleuropnamen met goede beschrijving	/ 70,—
Atlas Prachtvinken	/ 70,—
Lied van de Waterslager, 33 toeren	/ 11,—

Met een goed boek, schiet u altijd in de roos.

Het is een geschenk van blijvende waarde!

U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG EN DUIDELIJKE VERMELDING VAN DE TITEL(S), UW NAAM EN ADRES, OP GIRO 1148324, t.n.v. NBvV BOEKENSERVICE TE BERGEN OP ZOOM. Per omgaande ontvangst u uw bestelling FRANCO thuis.

De ovenvogel als specie-specialist

Prof. dr. A. Stolk

Bioniek is een boeiende tak van de natuurwetenschap. Het is ook een uitermate praktische wetenschap die zich richt op het ontsluiten van de geheimen van Moeder Natuur, om deze vervolgens toe te passen in onze huidige samenleving. De Zuid Amerikaanse ovenvogel speelt in dit opzicht ook een rol. Deze interessante vogel gebruikt een wonderbaarlijke specie bij het bouwen van zijn nest. Een specie die de mens thans namaakt, om daarmee in de toekomst een gevreesde ziekte te bestrijden en wellicht voorgoed uit te bannen.

Een gevaarlijke ziekte

In Brazilië kampt men met een merkwaardige ziekte, die wel de Braziliaanse slaapziekte worden genoemd en in de handboeken bekend is onder de naam **ziekte van Chagas**. De ziekte komt voornamelijk voor onder de plaatselijke bevolking en wordt veroorzaakt door een parasiet, **Schizotrypanum cruzi**, die behoort tot de zweephaardiertjes of flagellaten. Deze worden aangetroffen zowel in het bloed als in de organen van besmette mensen en dieren. De parasiet wordt overgebracht door vliegende roofwantsen van twee tot drie centimeter lengte, behorend tot de geslachten **Triatoma** en **Rhodnius**. De besmetting met de **Triatoma**-parasiet vindt niet plaats, zoals men zou verwachten, direct door een beet van een roofwants, maar indirect

via de ontlasting van de wants. Wanneer de roofwants heeft gebeten ontstaat een gevoelige plek, en door krabben hieraan wordt de door de wants afgescheiden ontlasting in de huid gebracht.

Enige tijd nadat een besmette wants gebeten heeft, ontstaat dan ook meestal een plaatselijke ontsteking van de huid, waarin men de eencellige parasiet kan aantreffen. Bij een beet in het gezicht - een veel voorkomende plaats, daar de gezichtshuid onbedekt is - ontstaat een uitgebreide zwelling aan de ogen en in het gelaat. Men noemt de **Triatoma** in de volksmond dan ook wel de **kissing bug**, al moet men hierbij geen al te plezierige associaties maken, de 'kus' van de **Triatoma** is maar al te vaak een kus des doods.

Enige tijd na de besmetting treden er ook op andere plaatsen van de huid zwellingen op die violetrood van kleur zijn en bovendien treedt een algemene uitslag van rode plekken op. Vervolgens begint een koortsperiode, gedurende welke men de eencellige parasiet in het bloed van de besmette kan aantreffen. Later nestelen de parasieten zich in diverse weefsels, waaronder de hartspier. Het ernstigste gevolg van besmetting met de ziekte van Chagas is dan ook de onvoldoende hartfunctie, die door de talrijke in het spierweefsel levende parasieten wordt veroorzaakt.

Vanuit de hartspier vindt tevens een sterke vermenigvuldiging en uitzaaing naar andere weefsels en organen plaats, bijvoorbeeld de hersenen. In dit

geval doen zich na enige tijd uitvalsverschijnselen van dit orgaan voor. Bij jonge kinderen blijkt de ziekte snel dodelijk te kunnen verlopen, nog voordat de eigenlijke verschijnselen van orgaanontsteking zich voordoen.

Met de behandeling van de Braziliaanse slaapziekte heeft men tot dusverre maar weinig resultaat kunnen boeken, hetgeen deels te wijten is aan het feit dat niet alleen de mens, maar ook allerlei dieren, zoals apen, miereneters, honden en katten met de eencellige parasiet besmet kunnen zijn, en zo fungeren als een besmettingsreservoir.

De bestrijding geschiedt voornamelijk door vernietiging van de *Triatoma*-parasieten, direct door bestrijding met insecticiden, indirect door verbetering van de algemene hygiëne, en door de parasieten te verdrijven uit hun schuilplaatsen. De *Triatoma*-wantsen huizen namelijk bij duizenden in kieren en spleten in de wanden van de uit modder en leem opgetrokken hutten en huizen. Het ligt voor de hand dat men met de bestrijding van deze gevreesde ziekte al een heel eind gevorderd zou zijn als men erin zou slagen een goede afdichting te vinden voor de spleten in de leemsubstantie. Daarmee zou men de roofwantsen hun voornaamste pied-à-terre ontnemen. Hierbij kunnen wij verrassenderwijs gebruik maken van een techniek uit het dierenrijk, of om helemaal precies te zijn: uit de vogelwereld.

Nijvere nestbouwer

En hier komt de nestbouw van de oven- of pottenbakkersvogel in het spel. Deze vogel, die officieel bekend staat als *Furnarius rufus*, komt voor in Brazilië, Argentinië en Paraguay. Het is een vrij onopvallende vogel, ongeveer twintig centimeter lang, die wel wat doet denken aan onze lijsters en tot de primitieve zangvogels gerekend wordt. Door de Zuid-Amerikanen wordt hij ook wel el *hornero*, de bakker, ge-

noemd. Die naam is bijzonder goed gekozen, want in het regeerseizoen (december tot februari) fabriceert hij een kunstig nest van modder, dat door de zonnewarmte wordt gedroogd. Het nest heeft een ronde vorm en is gewoonlijk dertig centimeter lang, twintig centimeter breed en vijftwintig centimeter hoog.

In de meeste gevallen bouwt de pottenbakkersvogel zijn nest op een tak, maar aangezien hij evenals onze inheemse merel – de neiging vertoont om zich hoe langer hoe meer in de nabijheid van de mens te gaan vestigen, geeft hij tegenwoordig vaak de voorkeur aan de dwarsbalken van hoogspanningsleidingen of aan andere produkten van menselijke techniek.

De ingang van het nest geeft toegang tot twee ruimten, een voorkamer en een broedruimte, die door een spiraalvormige drempel van elkaar gescheiden worden. Op zichzelf is dit niet zo bijzonder, want een dergelijke indeling komt bij een groot aantal vogelnesten voor.

Het werkelijk bijzondere van de ovenvogel is de metselspecie die hij voor zijn woning gebruikt. Deze bestaat uit klei, zand en veren, waaraan nog gras-halmen, stro en zelfs koemest worden toegevoegd. Het resultaat is, dat het door de zonnewarmte gedroogde nest zo sterk is, dat het door geen roofdier kan worden beschadigd en eveneens bestand is tegen weersinvloeden van elke aard.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de stevige nesten lang meegaan en na het vertrek van de oorspronkelijke eigenaars in bezit worden genomen door zwaluwen, koevogels en andere in holen broedende vogels, ja zelfs door bijen en wespen als onderkomen worden gebruikt.

Deze aantrekkelijke behuizingen komen regelmatig beschikbaar, doordat het bouwen de ovenvogel zozeer in het

bloed zit, dat hij er de voorkeur aan geeft elk jaar een nieuw nest te maken. Overigens is dit een hele onderneming. Het bouwsel heeft namelijk een gewicht van zo'n vier kilogram, terwijl de vogel de specie in hoeveelheden van vijf gram naar de bouwplaats brengt. De bouwer moet dus heel wat keren heen en weer vliegen, voordat zijn woning voltooid is.

Bemoedigend resultaat

De metselspecie van de pottenbakkersvogel is zo goed, dat men in zijn nest nooit scheuren of spleten aantreft. Men kwam daardoor op het idee om de spleten in hutten met deze specie te dichtten, en bereikte daarmee een resultaat dat de verwachtingen overtrof. Momenteel heeft men het plan om na een systematisch onderzoek van deze metselspecie een kunstmatige specie samen te stellen, die hiermee overeenkomt. Naar verluidt wil men in de komende jaren meerdere miljoenen hutten behandelen en op die wijze de ziekte van Chagas doeltreffend bestrijden. De ovenvogel treedt hier dus op als leermeester van de mens voor een nieuw procédé, dat weliswaar niet wereldschokkend is, maar toch uit praktische overwegingen van grote betekenis.

Volière

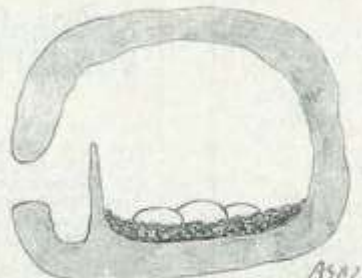
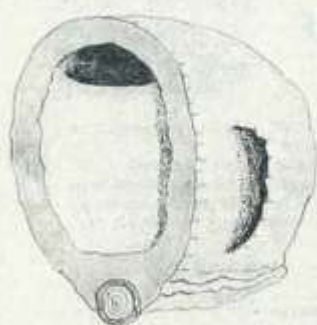
Zij het ook zelden worden ovenvogels soms in voliëres gehouden, waarbij ze ons verrassen met een krijsend schel geluid. Duidelijk kunnen wij dan zien hoe grote stukken voedsel in een poot worden vastgehouden, waarna er kleine stukjes kunnen worden afgehaald. Voedsel: rauw vlees, levende insecten, gekookte rijst en geweekt brood. Daar ze spoedig tam worden, kan men er veel plezier aan beleven.

Nestbouw werd – voor zover bekend – nog nimmer in een voliëre waargenomen. Als men de benodigde materialen verschaft, behoeft dit naar onze mening niet tot de onmogelijkheden te behoren. Het zou uiteraard bijzonder interessant zijn om de nestbouwhandelingen in de voliëre gade te slaan en te bestuderen.

Illustraties 1. Ovenvogel bij nest met jong, insecteneter, legsel van drie tot vijf witte eieren, broedduur vijftien tot twintig dagen, jongen vliegen na dertien tot achttien dagen uit, wipf onder het lopen met opgeheven kop telkens met de staart op en neer.

2. Doorsnede door het nest, waarbij de broedkamer met het legsel is te zien.

3. Het nest met ingang en spiraalvormige drempel.

NIEUW

NA PLM. EEN JAAR TESTEN DOOR
PROMINENTEN, NU VOOR IEDERE
VOGELLIEFHEBBER
VERKRIJGBAAR.

NIEUW

**SPECIAAL VOOR TROPISCHE
EN ANDERE SIERVOGELS.**

ZUIVER NATUURPRODUCT UIT HET VERRE OOSTEN BURUNG-LI

Absoluut geen doping, geen anti-bioticum,
doch een puur natuurlijk extract.

BURUNG-LI Onderdrukt stress

BURUNG-LI Verhoogt de geslachtsdrift en
de vruchtbaarheid

BURUNG-LI Stimuleert de groei van de
jonge vogels

BURUNG-LI Bevordert een snelle en
voorspoedige rui

BURUNG-LI Activeert de kleur en geeft de
vogels een natuurlijk en gezond
verenpak.

Bevat een groot aantal vitamines, sporen-
elementen, aminozuren en het belangrijkste
AUXINEN (zie encyclopedie).
Kan (indien nodig) worden toegevend met
andere producten zoals glucoses, medicijnen
etc. etc.

BURUNG-LI wordt sterk geconcentreerd
geleverd. Het zuiver natuurlijk extract is
vloeibaar en wordt door het drinkwater
vermengd. Een flacon met pipet is voldoende
voor 200 liter drinkwater

Prijs f. 35,- per flacon (incl. verzendkosten).

Gebruiksaanwijzing en inhoudsopgave wordt
bijgeleverd.

BURUNG-LI is verkrijgbaar en telefonisch
te bestellen bij:

DIERENARTS C. J. v.d. Brink (gespec. in vogels)
Capucijnestraat 76 b, Tilburg, tel. 013-432867.
Kliniek v.d. Sluis, Dierenarts
Kliniek Breukelen, Straatweg 5, tel. 03465-70243.
Kliniek Vlaardingen, Sportlaan 139, tel. 010-700584.
DIERENARTS P. C. M. Haffmans,
Gasthuisstraat 24, Tegelen, tel. 077-32247.

En bij de geselecteerde vogelspecialisten.

Distributeur: SHOCK HOLLAND Ltd.
PB. 192-1270 AD HUIZEN
Telefoon 02152-5 87 83

Het natuurproduct VEX-80

heeft in de praktijk zijn waarde bewezen.
Geef daarom uw vogels voor de kweek een Vex-kuur.
Vex-gebruikers, doe ons uw praktijk-ervaringen schrift-
telijk toekomen. U doet er niet alleen ons, maar vooral
alle vogelliefhebbers een groot plezier mee.

KNABELFARM

Knibbelweg 8 - 2761 JD Zevenhuizen - Tel. 01802-1228
Het adres voor kundige service en kwaliteit

NBvV-SERVICE

KWEEKKAARTEN

Een goede kweekadministratie is een eerste vereiste. Maak daarom
gebruik van onze kweekkaarten. Per set van 25 stuks f 7,00.

THERMO-HYGROMETER

Beide instrumenten op hout gemonteerd f 24,-.

NAALDBANDEN ONZE VOGELS

Deze maken van uw maandblad een fraai boekwerk.
f 10,00 per exemplaar. Bij 10 of meer exemplaren f 7,50 per stuk
en per doos van 25 stuks f 162,50 = 6,50 per exemplaar.

BONDSVADACEUM incl. alle reglementen f 7,50

STANDAARDEISEN

Kleurkanaries f 15,-
Vorm- en postuurkanaries f 25,-
Grasparakieten f 15,- Goudamadine f 12,50
Neophema's f 7,- Rijsvogel f 3,50
Agaporniden f 12,50 Diam. duif chd'kwartel en zilvb. f 6,-
Zebrovinken 12,50 Beknopte erfelijkheidsteer f 5,-
Alle standaardseisen zijn losbladig. U kunt deze opbergen in de
bestaande multimappen. Deze wordt niet bijgeleverd.

VOGELS HOUDEN FANTASTISCH

Een interessante voorlichtings- en propagandabrochure.
Per 100 stuks slechts f 10,-.

Bovenstaande artikelen kunt u bestellen door overmaking van het
verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. NBvV te Bergen op
Zoom en met vermelding van naam, adres, woonplaats, afdelings-
kode en wat u wilt ontvangen.

SUCCESSVOLLE VANGST!!!!

met TEMO-BI, dat is een NIEUWE LIJM voor het vangen en
doden van RATTEN en MUIZEN.
Verpakt in tubes, gemakkelijk en zuiver bij 't gebruik.
Niet brandbaar, niet giftig, reukloos en onbeperkt houdbaar.
TEMO-BI kan met absolute VEILIGHEID gebruikt worden op alle
plaatsen waar het gebruik van vergiften gevaarlijk kan zijn,
zoals stallen, hokken en kooien.

Verkrijgbaar bij DIERENSPECIAALZAKEN in tubes van:
130 - 200 en 350 cc.

Groothandel Gebr. van Riel bv tel. 04160-3 21 50
WAALWIJK

Vogelmuur, een heel jaar door

Tekst: C. Voorheijen

Het natuurlijk, zonder kunstmest en onder regelmatige controle gegroeide vogelmuur, *Stellaria media*, is een van de beste groenvoerders voor alle vinkachtigen. Met wat extra zorg kunnen we dat onontbeerlijke voedsel een heel jaar door aan onze vogels geven. De maanden april tot en met oktober zullen ons weinig moeite geven. Op braakliggende stukken land, de randen van voederkuilen bij boerderijen, langs bosranden en rond volkstuincomplexen, kan men aan veilig waardevol zgn. onkruid komen. Over het algemeen zijn dat plaatsen waar de doodspuitwoede bij de onkruidbestrijding nog niet heeft toegeslagen. De overige maanden zijn iets moeilijker doch met wat extra voorzieningen best door te komen. Vogelmuur is een sterke plant die slechts weinig licht en haast geen warmte nodig heeft om te groeien. We zetten daarom in oktober tegen de buitenmuur van onze woning als het kan aan de zuid- of aan de westkant, jonge muurplanten op een voedzame lossen ondergrond. Vast tegen de muur slaan we enkele paaltjes in de grond, zodat ze er 40 cm bovenuit steken. De paaltjes komen twee meter van elkaar. Hierop komt een horizontaal balkje van 6 x 6 cm dat we in de lengte hebben doorgezaagd en daarna weer op elkaar hebben gespikerd met daartussen een stevig en doorzichtig plastic folie dat aan weerszijden nog 75 cm buiten de latten steekt. De breedte van dat folie moet 2 m zijn en alzo hebben we dan een oppervlakte nodig van 3.50 x 2 m. Zolang het niet al te winderig en koud wordt, heeft het groeiproces aan de muurwarmte genoeg. Bij dergelijk weer kan dus de folie opgerold blijven. Zodra het echter zodanig zuur weer wordt dat het groeiproces nadelig wordt beïnvloed of stopt, steken we op ruim een meter uit de muur en tegenover de latten waartussen het folie, een viertal buigzame takken in de grond en bevestigen die takken met het uiteinde onder de folielatten. We maken als het ware een broeikasje, door over die buigzame en vastgezette takken het folie uit te rollen. Aan de meest in de wind liggende kopse (zij)kant zetten we het folie goed vast door daarop bakstenen, zoden etc. te leggen. De voorkant van het folie is enkele malen om een lat gerold en die lat verankeren we met wat stukken betonijzer in de grond. Hoe dan ook en vooral als ons 'kasje' op een nogal winderige plaats is geprojecteerd, leggen we met zwaar materiaal een en ander goed stormvast. Zelfs na sneeuwstormen hebben we nu goed groenvoer binnen handbereik. Bij strenge vorst kan een klein elektrisch verwarmingselementje de temperatuur in het 'kasje' boven het vriespunt houden. Sommige vogel-liefhebbers gebruiken een oud petroleumbrandertje voor verwarming maar er moet dan wel worden gezorgd voor de nodige ventilatie. Bij strenge vorst dekken we het geheel af met 'n oude rietmat of deken. Als het niet mogelijk is om tegen een huis te werken, kunnen we op een beschutte plaats in ons tuintje of elders wellicht van zogenaamde

eenruiters een plantenkasje maken. Alleen dan stopt het groeiproces eerder en moeten we bijverwarmen, zeker bij aanhoudende strenge vorst. Voor zo'n 20 tot 30 kweekkoppels is een dergelijke oppervlakte met vogelmuur voldoende.

Alle kanaries in de kweekperiode krijgen dagelijks 4 cm vogelmuur (bovenstuk stengel met blad en zo mogelijk zaad). Voor alle prachtvinken is de helft voldoende. Jonge vogels van 14 dagen oud worden in dit geval als volwassene beschouwd. Voor vogels in de vluchtjes, tijdens de rustperiode, is een derde van genoemde hoeveelheid al voldoende. Zo gauw er na de vorst weer nieuwe vogelmuur begint te groeien, halen we de helft van de oude planten weg en vervangen ze door jonge plantjes, die sneller groeien maar minder zaad geven. In februari kan bij gunstig weer ons plantenkasje al weer opengelegd worden. Het is wel raadzaam om het weerbericht te blijven volgen. Lichte nachtvorst doet aan vogelmuur geen schade. Een constante en veilige groenvoervoorziening is hiermee gewaarborgd en van onschatbare waarde voor een goede kweek en sterke gezondheid van uw vogels. Wanneer vogels de opgegeven hoeveelheid niet verdragen, dit na een zorgvuldige gewenningsperiode, is de gezondheid van die vogels niet optimaal en daardoor zijn ze tevens minder geschikt voor kweekvogel. Je kunt je dan als zovele duivenliefhebbers op de lijst van vaste klanten van een dierenarts laten zetten, tenminste als u af en toe nog een vogeltje wilt kweken. Laat ook al die prachtig gekleurde doosjes, potjes en flesjes met vitaminen etc. en wat er al niet te koop is, staan. Ze zijn totaal overbodig! Het aan de vogels eigen natuurlijke vermogen tot resistentie tegen virussen en infecties, wordt er door afgebroken en ondergraven en er ontstaat een generatie vogels die niets meer verdragen kan. Gevolg: Thermostaat hoger, meer ziekenkooien, nog meer vitaminen, hormonen en antibiotica en na veel verdriet toch nog het einde. Voor velen was 1983 al het jaar van de waarheid. Er zullen er nog meer volgen als we niet in staat zijn om onderscheid te maken tussen de noodzakelijke voeders en de bedoelde commerciële overdaad. Wat hoort tot de noodzakelijke voeders???? Een rijk gevarieerd zaadmengsel van goede kwaliteit. Vers, zelf gemaakt eivoer op basis van ei en beschuit dat 30% van de voedselopname tijdens de kweek dekt, daarbuiten is 10% voldoende. Zorg ook voor een gevarieerd gritmengsel en schoon drink- en badwater. Voer een keiharde gezondheidsselectie door en na enkele jaren kweekt u vogels als in uw stoutste dromen, mits de kweekvogels al niet met gigantische hoeveelheden zacht voer en al die in fraaie verpakking verkrijgbare middeljes tegen rui, vóór conditie etc. etc. zijn verknoeid. Houdt de hand op uw beurs en laat ze staan. Houdt het eenvoudig, dan pas is vogels houden en kweken plezierig.

aluminium broedkooien

Onze kooien worden vervaardigd uit geplastificeerd hardboard - GEEN SPAANPLAAT - met aluminium profiel, en worden als bouwpakket geleverd.

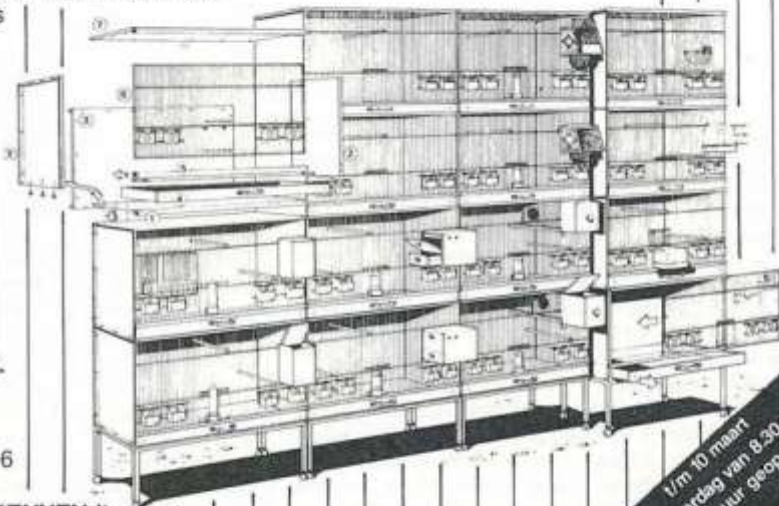
Het standaard front is als volgt samengesteld: 80 x 40 met 4 klepjes en bakjes + rechts boven een klapdeur voor broedhok.

Het front kan naar wens worden aangepast.
Catalogus en prijslijst op aanvraag.
f 2,50 Aan geldige postzegels bijsluiten.

Fauna metaalwaren b.v.
Hoofdstraat 138a
5171 DH Kaatsheuvel
Telefoon 04167-7 41 14
Corr.-adres: Postbus 146
5170 AC Kaatsheuvel

VOGELLIEFHEBBERS KENNEN 't

1/m 10 maart
zaterdag van 8:30 tot
11:30 uur geopend.

VOLIÈRE VERLICHTING

De elektronische schemeringregelaars van
CETONICS

1. De TWI-LIGHT 250.

Automatische dimregelaar: regelt gloeilampen tot max. 250 W automatisch in 25 minuten aan of uit. Met instelknop voor nachtverlichting. Eenvoudig aan te sluiten. Werkt in combinatie met iedere normale schakelklok. Prijs: f. 85,-. Eén jaar garantie.

2. De ESR-500.

De meest complete elektronische regelinstallatie. Regelt de verlichting met een combinatie van gloeilampen en TL's.

De regel-unit bestaat uit:

- Een elektronische schakelklok.
- Een instelling voor de nachtverlichting.
- Een elektronisch oog.
- Stopcontact voor gloeilampen tot 500 W.
- Stopcontact voor TL's tot max. 200 W.

Eenvoudig aan te sluiten op randgeaard stopcontact. Prijs: f. 225,-. Eén jaar garantie.

Vraag vrijblijvend documentatie of inlichtingen bij:

CETONICS

WAAI STRAAT 3d - 5626 AR EINDHOVEN

TELEFOON 04909-16 46

Ook in de weekends.

BEZOEK ONZE STAND OP VOGEL '84

- DE IDEALE ZIEKENKOOI Regelbare warmte, in twee types, mooie uitvoering. Ook als bouwpakket of inbouwset. Uiterst geschikt voor b.v. legnod, kunstmoeder, drogen van T.T. vogels en quarantaine.

Verder leveren wij:

- Elektronische broedthermostaat Elstein donkerstralers, lampen en elementen. Temperatuur, vochtigheids, combinatie en broedmeters, broedthermostaten (met aethercapsule) inbouwsets voor broedmachines. Ruimthermostaten, schakelklokken en volièrerverwarmers.
- Schouwlamp + batterijen en FRANCO THUIS f. 15,00.
- Uitschuifbaar africhtstokje en FRANCO THUIS f. 10,00. Door storting op Postgiro 30.88.465 of geldige betaalkaarten.
- Documentatie op aanvraag.
- Wij verzenden door heel Nederland.

H. DIJKS R. van Dalemstraat 5a - 5104 AL Dongen
Telefoon 01623-1 39 49 ook 's-avonds.

Het toedienen van kleurstimulans

Opmerkingen als oranjeroodbezit te zwak, vogel doet paars aan, niet egaal van kleur of gevlekt, vleugel- en staartpennen niet of niet voldoende doorgekleurd, zijn opmerkingen welke regelmatig kunnen worden aangetroffen op de keurbriefjes van roodfactorige vogels.

Een ding is dan duidelijk, ergens is er iets fout gegaan, tijdens de rijperiode of met het toedienen van kleurstimulans. Het toedienen van een kleurstimulans is een bezigheid welke wij met grote zorgvuldigheid dienen te doen, reden ook waarom diverse ervaren kwekers de beginnening adviseren om niet direct met roodfactorige vogels te beginnen maar eerst wat ervaring op te doen.

Welke fouten worden er zoal gemaakt en wat zijn de gevolgen.

Het te veel toedienen

Sommige kwekers zijn bang dat de hoeveelheid welke de fabrikant voorschrijft niet voldoende zal zijn en verhogen dan de hoeveelheid met soms 100% of meer. Het gevolg is dat de oranje-rode kleur onnatuurlijk aandoet en zelfs tot donkerpaars kan oplopen. Buiten het feit dat op deze manier het doel voorbij wordt geschoten, is het ook een verspilling van de dure stoffen en het allerbelangrijkste, een ongezonde zaak voor de betreffende vogels. Bij overdosering is de kans niet uitgesloten dat er leveraandoening ontstaat met alle nare gevolgen van dien. Als de vogels, ondanks dat u de voorgeschreven hoeveelheid heeft toegediend, toch te zwak van kleur blijven, dan bezitten de vogels zelf een te zwak roodbezit. Het verhogen van de dosering heeft dan weinig zin, het wordt tenietgedaan door bovengenoemde effecten. Beter is het om dan het kweekmateriaal tijdens de rui geen kleurstimulans te verstrekken. Na de rui kunnen we bepalen welke vogels een goed roodbezit tonen. Als we met die vogels dan verder kweken zullen we het van nature aanwezige roodbezit vasthouden en verbeteren en is toediening van een te hoge dosis onnodig.

Het te weinig toedienen

Het geven van te weinig kleurstimulans leidt er toe dat de kleur onvoldoende wordt ontwikkeld, dat is vrij logisch. Het excuus dat nogal eens wordt aangevoerd om een minimale dosering te rechtvaardigen is dat de stof zo duur is. Dat kleurstimulans duur is zal niemand ontkennen maar het is een verkeerde bezuiniging om daarom weinig, té weinig te gaan verstrekken. Ook dan wordt het doel voorbij gestreefd. Zij die kleurstimulans een te dure zaak blijven vinden en dientengevolge van plan zijn omdat maar minimaal toe te passen, zou ik willen adviseren uit te zien naar andere geen roodfactorige kleurslagen.

Te laat beginnen

Bij alle roodfactorige vogels geldt dat de staart- en vleugelpennen doorgekleurd dienen te zijn. Het zal u zijn opgevallen dat op het moment dat u de jongen moet ringen, de staart- en vleugelpennen in ontwikkeling zijn zodat het voor zich spreekt om al vóór die tijd aan te vangen met de toediening van stimulans. Zou u dit niet doen, dan zullen de pennen niet doorkleuren en dus te licht blijven. Om de zaak weer goed te krijgen zouden dan later die pennen moeten worden uitgetrokken en dat is iets waar wij als echte vogelliefhebbers ons niet mee bezig houden.

Te vroege start

Te vroeg beginnen met het geven van een kleurstimulans heeft voor de vogel weliswaar geen enkel nadeel maar het heeft ook geen enkele zin en dus zou zulks de zaak onnodig duur maken. Er zijn kwekers welke al weken vóór de broedperiode beginnen met de toediening van kleurstimulans terwijl er nog geen veertje is wat zulks

behoeft. Het is hetzelfde als sneeuw ruimen voor die gevallen is. Een argument zou kunnen zijn dat de eidooiers bij vroegtijdige verstrekking al kleurstof zou bevatten. Dat klopt wel maar is minimaal en omdat de dooier binnen een aantal uren door de jonge vogel is opgesomd en binnen de kortste keren is verteerd, zal de uitwerking nagenoeg nihil zijn.

Onregelmatige toediening

Het onregelmatig toedienen van kleurstimulans heeft tot gevolg dat de vogel niet egaal van kleur wordt. Het is van groot belang dat we de toe te dienen hoeveelheid konstant op hetzelfde gewicht houden. Als de fabrikant bijvoorbeeld 15 gram per kilo voer voorschrijft dan is het niet zo erg dat u 14 of 16 gram geeft als het dan maar konstant 14 of 16 gram is en niet de ene keer 16, dan weer 14, dan weer 15 etc., want dan werkt u geen vlekje weg maar ontstaan er vlekken.

Welke kleurstimulans

Een moeilijke vraag waarop ik helaas het antwoord moet schuldig blijven. Het hangt van u zelf af. Het gebruik van kleurstimulans is zo'n persoonlijke keuze dat het hier vermelden van een bepaald merk of soort onmogelijk is. Wel kan worden opgemerkt dat wat u ook gebruikt en u behaald daarmee goede resultaten, houdt het dan zo.

Hoe toe te dienen

We kunnen op twee manieren kleurstimulans aan de vogels verstrekken, te weten door het eivoer of in het drinkwater. Tijdens de periode dat de jonge vogels door de pop worden gevoerd kunnen we de stof het beste door het eivoer mengen. Geven we namelijk in die tijd alleen maar kleurstimulans in het drinkwater dan krijgen ze daar te weinig van binnen. Zijn de jonge vogels zelfstandig dan kunnen we een keus maken. Beide methodes hebben voor- en nadelen. Ook hier hangt het een beetje van de kwekersvoorkeur af, maar leest u maar verder.

Door het eivoer

Veel vogels morsen met eivoer. Het overgebleven voer wordt weggegooid en daarmee gaat dan ook een deel van de kleurstimulans verloren. Ook is het verschil tussen de opgenomen hoeveelheid per vogel vrij groot. De ene vogel eet veel de andere weer beduidend minder tot slechts gering eivoer. Sommige vogels eten, eenmalig zelfstandig, helemaal geen eivoer met en dit alles komt de kleuregaliteit niet ten goede. Een voordeel is wel dat bij verstrekking door eivoer de vogels, de eetbakjes en de kooien schoon blijven.

Door het water

Alle vogels hebben drinken nodig en wanneer onze voederwijze konstant is, dit in verband met het vochtgehalte van de voeding, dan zal de vochtopname vrij stabiel zijn. Hierdoor zijn dan ook de schommelingen tussen de opgenomen hoeveelheden per dag zeer gering hetgeen de kleuregaliteit duidelijk ten goede komt. Een nadeel is wel dat de vogels ook in water waarin de kleurstimulans is opgelost willen baden. Vogels en kooien kunnen dan nogal bevuild worden. We kunnen dit voorkomen door gebruik te maken van drinkfonteinjes met een zo klein mogelijk tuitje. Bovendien moet er ook op worden gelet dat er maar kort badwater in de kooi aanwezig mag zijn anders gaan de vogels daarvan drinken en dan liggen de verhoudingen toch nog scheef.

Al met al heb ik getracht om wat punten aan te dragen die bij het verstrekken van kleurstimulans aan onze kanaries belangrijk zijn. Ik hoop dat u er wat aan heeft en wens u veel succes.

**Fauna
Metaalwaren b.v.**

Hoofdstraat 138a - Tel. 04167-7 41 14
Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

Alles voor de kweker zoals:

Allerlei soorten nestmateriaal o.a.:
sharpi - cri - cocos en sisal
Diverse soorten nestjes en nestkastjes
Kiemapparaat voor dagelijks
gekiemd zaad.

ECHT, ZE PROEVEN HET...

ZE WILLEN
NIET ANDERS

en het betere zit niet
altijd in een hogere prijs

V.V.R. VOGELVOEDERFABRIEK
KONINGINNELAAN 104
2281 HH RIJSWIJK Z.H.
TELEFOON (070) 98 34 02

VAN KEULEN

Van den Bergsweg 25
Postbus 86
Nijverdal
Tel. 05486-12452
Privé 05486-16858

KOOIEN PROGRAMMA

Van Keulen Nijverdal biedt u een uniek kooienpakket. Voor de liefhebber, grote kweker en de handel. Wij leveren standaard kooien in verschillende maten met speciale aanpassingen per vogelsoort. Eventueel kunnen kooien op maat worden gemaakt. Uitgebreide informatie over het Van Keulen kooienprogramma staat in de folder, die u gratis bij ons kunt aanvragen.

VAN KEULEN KOOIEN

Kooien, die volledig zijn afgestemd op de vogel en met het meeste gemak voor de eigenaar.

Inhoudsopgave jaargang 1983

Algemeen in volgende pagina's

van het begin 6
 Owekroegels zijn geen TT-voegels 14
 Waterbescherming vijfje 31
 oeseren 33
 Zeen namaakzettingen 40
 Een trieste ervaring 55
 Vogelgeluiden 59
 Records 84
 Self geocade troepert 107
 Verkoppen baten 108
 Van of pop 115
 Vogelpin 119
 Ioe vogels zingen 129
 Somertijd 132
 Ioe ver moet men gaan 151
 Ioe vogels ademen 162
 n met leggen alle vogels een ei 167
 Iarisaarne zangvogels 171
 Temperatuurregulatie 175
 Zoutlozen van eieren 177
 TV-straling uit buislampen 201
 Voortplantingsorganen van de vogels 206
 Tropische duifjes 223
 Jagers van kleur bij vogels 228-239
 betaardweesk 230
 Nervenogels 253
 Nervenogen straaljagers met vogels 263
 /nkeerpot 278
 Ornithologische situatie 279
 Ingen 285
 Iussen twee seizoenen 293
 Zoene inlage tussen 302 en 303*
 faal de keurmeester erbij 305
 /ertorging 333
 /ette vogels 348
 Zelfd als redder in de nood 349
 /eilige attributen 354
 Wij mensen en het leven 373
 Iegvertoeg van de vogels 379
 Ieroelde roofvogels 402
 Iet woord is aan de voorzitter 418
 Ieedsomloop van de vogels 469
 aat iuw vogels spelen 474
 Ipecialclub vruchten- en mechten 477
 Ioolmezenkast 478
 Ievlogen vogels 494

Districten
 Zrosingen 297
 Iesland 475
 Ieembe 6
 Ievergeest 251
 Iekdenland 153
 Irecht 375
 Ioord Holland 102
 Iard Holland 329
 Ieland 513
 Ioord Brabant west 64
 Ioord Brabant oost 218
 Iamburg 422
 Iuraco 66

IBVV-Dichterbij
 Iruktuuranalyse 8
 Ilgemene vergadering 86
 Ie leden 104
 Iddelingen 152
 Iet district 200
 Iondbestuur 248
 Iondbestuur 294
 Ie Keurmeester 326
 Iechnische commissies 374
 Ie fotostellingen 420
 Ie specialclubs 466
 Iot 514

Ielangrijke mededelingen
 5-86-95-123-135-184-190-331-232-283
 85-304-317-357-381-403-430-444-447-491-643

Ieomen en planten
 Ieripanten 210
Ieokbespreking 47
ondskampioen 55-80-445
IVV-Oorkonden 55 en groene inlage
 Ialspreuw 431*
 Iamboepapegaaismadine 335*
 Iankvahoen 125*
 Iengsaalse pitta 195*
 Iergatagars 17*
 Ieusastrilde 443*
 Iansgruwe roodstaartpapegaa 215
 Iauwkoelvliegenvanger 197*
 Iauwkegaa 100*
 Ianzesat bronspapegaa 291*
 Ianzvoorhoofdamazone 58*
 Ieekkopron 436*
 Iue bonnetparkiet 103
 Inte specht grote 394*
 Iurkesparkiet 260*

Bramshaper 68*
Bronsvleugelpapegaa 425*
Bronzenmannetje 291* - 482*
Bronstort rivinvk 342*
Bruinkop groene bergtangara 17*

Californische kuifwartel 423*
Celebes patrijsduif 331
Celebes witkopduif 331
Cakrapatja 387* (foto A + C)
Cuba flamingo 478

Desmarest's vogelparkiet 34
Diamantvinken 256*
Donkerblauwe tansche 380*
Draekleurnon 438*
Dumouts beo 382
Dwergnervink 343*
Dybowski astrilde 124*

Edelpapegaa 68*
Egelzangers 270
Ellenastrilde 382*
Europese koolvogels
 13-37-61-134-158-262-341-389-472-515

Formascoorten 180

Geelgora 117*
Geelkopamazone 214
Geparreld bronzenmannetje 391*
Gemilva papaje 171
Gouden cappedparkiet 337*
Gordelgrasvink 198*
Goudhalssassans 304
Goudkop aratinga 337*
Goudvoorhoofdaringa 337*
Goudvink 419*
Goudvoorhoedparkiet 510*
Gouldamadines 4* - 265*
Grenadierwever 203
Groenwangamazone 148*
Gruijcopron 437*
Gruijkoppionus 426*
Guaysculparkiet 218*
Grasparkieten
 Algemeen 11 - 122
 Deenzbonte 489*
 Opaline 432*

Hadeson 439*
Hawaii havik 349
Himalaya boomkroter 353
Honingzager roodborst 121*

Jacarinenvk 171
Japense meeuwen 32* - 213*
Jemenastrilde 71
Jendayaparkiet 244*

Kanarievleugelparkiet 479*
Kleine klapekater 75
Koekoeksduif 290*
Korsolsnavel papegaa 426*
Kraagpape 521*
Kroonbeed 303*
Kleurkanaries
 Algemeen 113-157-180-211-258-275
 300-302-325-327-348-377-384-433-465
 Azaat 161* - 255
 Bruis 113* - 255
 Croen 112* - 255
 Ino's 63
 Isabel 161 - 255
 Mozaekbronspapegaa 274

Lachduif 526*
Lafayette's kamhoen 268*
Leublaauw papaje 172*
Lone van de blauwe bergen 20*
Lories 18* - 75 - 189

Malese visul 149*
Maximilianpapegaa 426*
Morrel 370*
Meyers papegaa 396*
Moloneispreeuw 196*
Mohik bronzenmannetje 112 - 482*
Muskulorie 30*

Napoleonnetje 73*
Nornen 426*

Orenvogel 538*
Oraembuikbastaard honingvogel 289*
Oraenvoorhoofdduif 179
Oraatwever 432

Onkruiden

Andoorn 93*
Chinese ridderspoort 233*
Driedelig tandzaad 551*
Fluiterkruid 441*
Havikkruid 137*
Roze bastaardweederik 284*
Schermbloemen 41*
Timotheegras 411*
Varkensgras 185*
Vogelmuis 541
Witte akkerhaminklaver 363*
Wolfsvoet 311*
Zandkraker 499*

Paradijsvogels, practi 322*
Perupaapie 26*
Pionuscoorten 425*
Pingans 174
Prachtnon 425*
Prinnes van Walesparkiet 435*
Purperreiger 329
Posturkanaries
 Algemeen 119 - 426*
 Border
 Formo 35
 Gloster 344
 Yorkshire 204

Rietvinken 342* - 343*
Roodborst honingzager 121*
Roodbuk klauwer 249
Roodbuk papegaa 512
Roodkop papegaaismadine 489* - 529*
Roodneklorie 21*
Roodnavel luster 173*
Ruiflae pionus 426*

Schidnon 429*
Schlegel groene druppelstrilde 485*
Schubbenlorie 21*
Sint Helenaatantje 72*
Spitsvogels 272*
Srensipatja foto b. 387*
Sephans groenvleugelduif 332
Sern, wine 38

Tegelstrilde 73*
Toko toetan 462*
Thermometervogel 400
Twa twa 171

Veetklokwartel 525
Veelstrepelorie 75*
Vink 278
Violetblauwe organist 172*
Violetlorie 199
Vlootjeslorie 199
Vlootjespapegaa 426*
Vredeschuf 396*
Vuurvleugelparkiet 116*
Vitkleuwanen 436*
Voeding
 9-57-107-326-467-517-519
Voliere van de maand
 36-78-126-182-228-267-352-392-440-482-531

Watermeeuw 164*
Weddels aratinga 371*
Wieserstrilde 256*
Wilson's paradysvogel 323*
Witkopron 436*
Witkop pionus 426*
Witschedelnon 437*
Witte stern 38
Witvoorhoedpape 172

Zanglijster 216*
Zebraatje 84
Zwarte kraai 310*
Zwartkop bergtangara 17*
Zwart kopron 438*

Zebravinken
 Algemeen 77*
 Bruin 176*
 Bruine bleekrug 261*
 Bruinmasker 350*
 Bruinpestel 535*
 Celis 101*
 Crippestel 487*
 Orize bleekrug 206*
 Witborst bruin 421*
 Witborst gris 395*
 Zwartmasker 307*

Ziekten - 351
 105 - 351

Zangkanaries
 Harzers 15-132-155-254-309-340-397
 Waterzangers 254

VOOR WIMOOTJE VAN WITTE MOLEN IS ALLEEN HET BESTE GOED GENOEG VOOR UW VOGELS

Zomaar een handje los
zaad kan funest zijn voor
de gezondheid van Uw
vogels.

- De zaden voor Australische
prachtvinken verschillen
met die van Afrikaanse
soorten.
- Wildzangvogels hebben hun
eigen smaak en voorkeur.

Kortom, elke vogel vereist een eigen
voeding en Witte Molen heeft daarom
voor elke vogel de juiste samenstelling.

Let op het merk Witte Molen
zodat U verzekerd bent dat Uw
vogels het allerbeste krijgen.

**witte
molen**

Alleenvertegenwoordiging:
ALLESTERIN B.V.
Moleneind 2
4268 GD Meeuwen N.B.